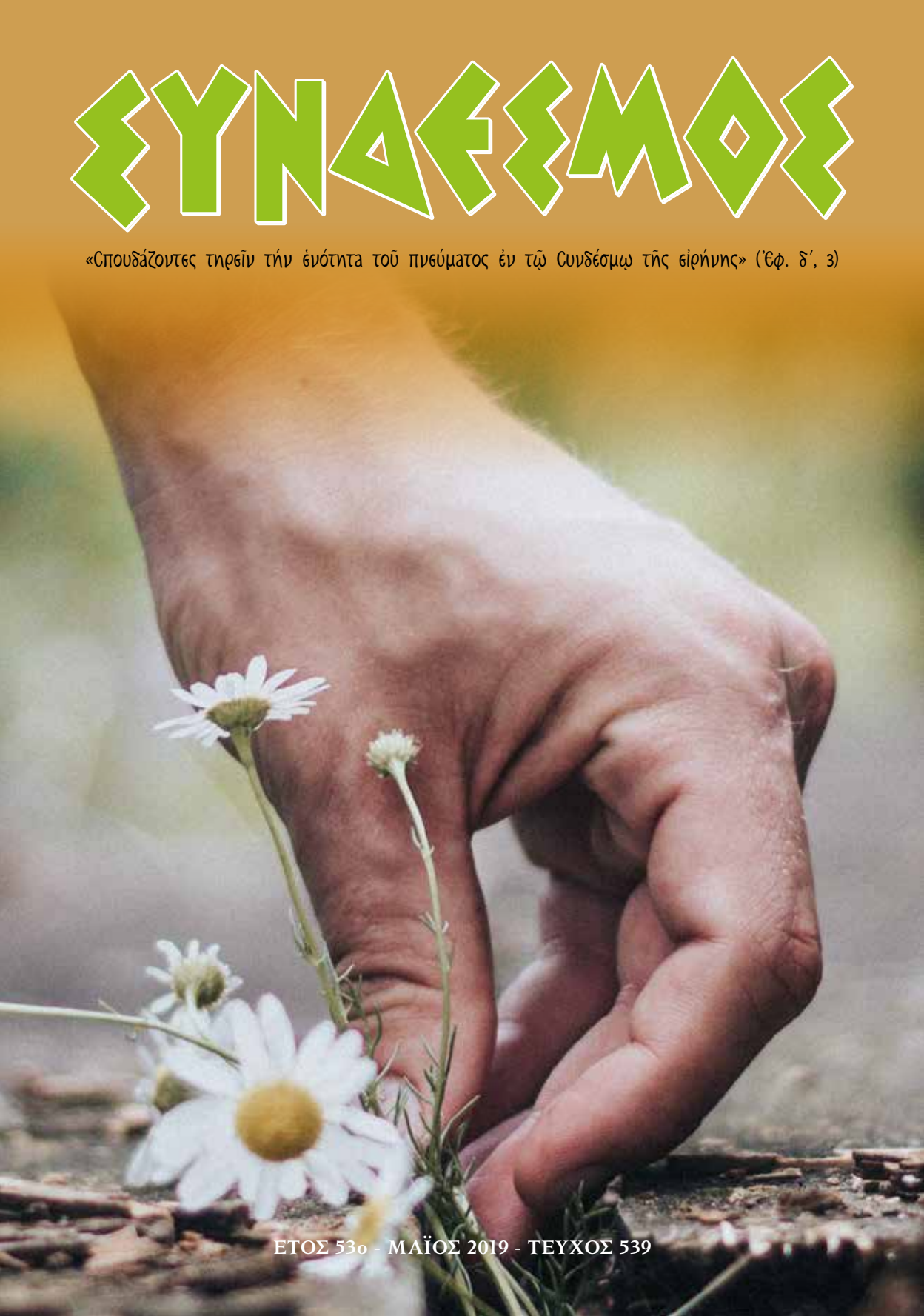

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

«Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ Συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» (Ἐφ. δ', 3)

Περιεχόμενα

Ἐκλογές: Μία Πρόκληση	131
Ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Δογματική: Βάπτισμα: Μυστήριο Ἀναγέννησης καὶ ὁ ρόλος τοῦ Ἀναδόχου	132
Τό πρότυπο τῆς «ἀνδρείας γυναίκας» ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΧΕΛΩΟΥ κ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ Κ. ΣΤΥΛΙΟΣ	134
«Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἦν ἐποίησεν ὁ Κύριος· ἀγαλλιάσωμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ» ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΑΝΗΣ κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Γ΄	135
Πέρα ἀπὸ τὸν σταυρό! • ΑΡΧΙΜ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΛΙΧΑΣ	136
Στοχασμοὶ & Ἀπόηχοι: "Ὅταν τὰ παιδιὰ μας εἶναι πιά ἐνήλικες ΜΕΡΟΠΗ Ν. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ	138
Μπροστὰ στὸ Μυστήριο τοῦ θανάτου. Ἀπὸ τὴν ἐμπειρία ἐνὸς γιατροῦ. Γ. Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ	140
Οἱ Ἰσαπόστολοι Κωνσταντῖνος καὶ Ἑλένη • ΣΤΑΘΗΣ ΗΛ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ	142
Συνείδηση: "Ὁ καλὸς ὁφθαλμὸς • ΔΙΟΝΥΣΗΣ Κ. ΜΑΓΚΛΙΒΕΡΑΣ	144
Γιὰ τὴ μανούλα μου, πού τόσο ἔχω πικράνει... • ΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ	145
"Ὅχι ἀπλῶς γονεῖς, ἀλλὰ Ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ γονεῖς Κύκλοι Μτερώων «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος»	146
ΝΙΚΟΣ Ι. ΖΕΡΒΗΣ (1927-2019) • Π.	148
Μὴν πολεμᾶς τὸν Οὐρανό!	150
Βιβλία πού λάβαμε	152
Πετράδια: Αἰώνια Ζωή • ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ι. ΑΝΑΣΤΟΠΟΥΛΟΣ †	154
Τοῦ τύπου ἐρεθίσματα • Μ. ΠΟΛΙΤΗΣ	156
Ἀπὸ τὸν χώρο τοῦ Θεάτρου: Νόρα • ΝΙΚΟΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ	157
Ἡ Πόλις κοιμάται... .. • ΦΩΤΙΟΣ ΡΙΖΟΣ	158
Μέ τὸν φακό τοῦ Συνδέσμου	159

ΣΥΝΑΞΙΣΜΟΣ

Μηνιαῖο περιοδικό
Ἑλληνορθόδοξης Μαρτυρίας

Ἰδιοκτῆτης:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΣΤΕΓΗ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Διεύθυνση:

Βασιλέως Γεωργίου Α΄ 5
241 33, Καθαμάτα
Τηλ.: 2721 023176
FAX: 2721 026478

E-mail: info@xristegi.gr

Ἰστοσελίδα: www.xristegi.gr

Ἐκδότης-Διευθυντής:
Παναγιώτης Ι. Μέντης

Συνδρομὴ προαιρετική

Ἀριθμὸς Λογαριασμοῦ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς:

220/480206-34

IBAN: GR04 0110 2200 0000 2204 8020 634

Δημιουργικὸ-Παραγωγή:

ΛΥΧΝΙΑ Α.Ε.

τηλ.: 210 3410436 • www.lychnia.com

ΕΚΛΟΓΕΣ: ΜΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Μήνας ἐκλογῶν ὁ Μάιος. Εὐρωεκλογές γιά τό Εὐρωπαϊκό Κοινοβούλιο καί ἐκλογές γιά τήν τοπική Αὐτοδιοίκηση τῆς χώρας μας. Τά ἐπιτελεῖα τῶν πολιτικῶν μας παρατάξεων σέ ἔντονη δραστηριότητα. Μέ ἔξαρση στήν κομματική ἀντιπαράθεση, στίς ἀλληλοκατηγορίες, στήν καλλιέργεια διχαστικοῦ κλίματος πού διαιρεῖ τόν λαό, δημιουργεῖ ὀξύτητα, ἐξάπτει τά πάθη καί ὁδηγεῖ σέ συγκρούσεις μέ ἀπρόβλεπτες ἐξελίξεις καί συνέπειες. Ὁ κομματισμός σέ ὅλη του τή μεγαλοπρέπεια. Κέντρο καί πάνω ἀπό ὅλα τό κόμμα. Ὁ λαός, πού συγκροτεῖται ἀπό τήν κοινωνία τῶν πολιτῶν, μένει στό περιθώριο καί χρησιμοποιεῖται ὡς ἀριθμητικό πλῆθος γιά τήν ἐξασφάλιση τῆς ψήφου καί τήν ἀνάδειξη «τῶν δικῶν μας», τῶν ἐκλεκτῶν τῆς παρατάξεως.

Ἡ κοινωνία μας ἀποτελεῖται ἀπό πρόσωπα ὑπεύθυνα καί ἐλεύθερα, πού κοινωνοῦν, μετέχουν ἀπό κοινοῦ στή διαμόρφωση τοῦ ἥθους καί συνεργάζονται γιά τή συνοχή τῶν μελῶν της. Ἐκλέγουν τοὺς ἐκπροσώπους της μέ κριτήρια πού ἀνεβάζουν τό ἐπίπεδο καί ἐκφράζουν τό ἥθος, τόν πολιτισμό μας, τήν ἱστορία μας.

Καθῆκον ὅλων μας εἶναι νά διατηρήσουμε μέ νηφαλιότητα τήν ὁμόνοια καί τήν εἰρηνική διάθεση καί ἀγάπη γιά τόν τόπο μας. Νά ἐπιλέξουμε γιά τίς ὑπεύθυνες θέσεις ἀνδρώπους ἱκανούς καί ἀξίους, μέ γνώση καί ἥθος, μέ ἀξιοπρέπεια καί σεβασμό στόν λαό καί στόν χώρο ὅπου θά κληθοῦν νά ἐργασθοῦν. Νά μεταφέρουν διά τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου (καί ὅπου ὑπηρετήσουν) τήν ἀρχοντιά τοῦ πολιτισμοῦ μας, τήν ἱστορική μας πορεία, τή μοναδικότητα τοῦ πλούτου τῆς γλώσσας μας, τήν πνευματικότητα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καί λατρείας μας, τήν εὐγένεια καί τή λεβεντιά τοῦ γένους μας. Γιά νά εἶναι μάρτυρες (μαρτυρῶ, βεβαιῶνῶ) τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος. Νά εἶναι ὁδηγοί τοῦ λαοῦ μας στήν ἱστορική του πορεία – ὄχι ὄργανα τοῦ Κόμματος, οὔτε ὑπηρέτες τῶν ξένων συμφερόντων καί ἐντολοδόχοι ἄλλων κέντρων ἐξουσίας, γιατί αὐτά μᾶς διχάζουν, μᾶς ταλαιπωροῦν καί μᾶς ἀποπροσανατολίζουν. Ἡ ἀγάπη μας γιά τήν Πατρίδα μας πρέπει νά εἶναι κίνητρο γιά ὅλους μας, μά πιο πολύ γι' αὐτοὺς πού μᾶς ἐκπροσωποῦν.

Χρέος μας ἡ ὑπεύθυνη προσωπική μας ἐπιλογή στίς ἐκλογές πού προγραμματίζονται.

Ἡ κοινωνία μας ἀποτελεῖται ἀπό πρόσωπα ὑπεύθυνα καί ἐλεύθερα, πού κοινωνοῦν, μετέχουν ἀπό κοινοῦ στή διαμόρφωση τοῦ ἥθους καί συνεργάζονται γιά τή συνοχή τῶν μελῶν της. Ἐκλέγουν τοὺς ἐκπροσώπους της μέ κριτήρια πού ἀνεβάζουν τό ἐπίπεδο καί ἐκφράζουν τό ἥθος, τόν πολιτισμό μας, τήν ἱστορία μας.

Βάπτισμα: Μυστήριο Ἀναγέννησης καὶ ὁ ρόλος τοῦ Ἀναδόχου

Χωρίς τὴ συμμετοχὴ μας στὸ Ἱερό Μυστήριο τῆς Βαπτίσεως δὲν εἴμαστε χριστιανοί. Αὐτὸ εἶναι ἡ πόρτα ἀπὸ τὴν ὁποία περνᾶμε, γιὰ νὰ μποῦμε στὴν ἱερὴ Οἰκογένειά μας, πού λέγεται «Ἐκκλησία». Ὁ βαπτισμένος εἶναι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ καὶ μόνο μέ τὸ βάπτισμα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκαλεῖ τὸν Θεὸ «Πατέρα». Γι' αὐτὸ τὸ Βάπτισμα τὸ λέμε «Υἱοθεσία» μας ἀπὸ τὸν Θεό.

Τὸ Βάπτισμα εἶναι μιά γέννα. Εἶναι μιά δεύτερη γέννηση, μιά «παλιγγενεσία». Μᾶς γέννησε ἡ μητέρα μας, γιὰ νὰ πεδά-
νουμε. Καὶ μᾶς πῆρε ἡ Μάνα Ἐκκλησία καὶ μᾶς ἔβαλε στὴ δική της «κοιλιά», τὴν ἁγία Κολυμβήθρα (ἐξάλλου ἡ κολυμβήθρα μοιάζει μέ κοιλιά), γιὰ νὰ μὴν πεδάνουμε! Ἡ μέρα τῆς Βάπτισής μας εἶναι τὰ πραγματικά μας γενέθλια. Κι αὐτὰ τὰ γενέθλια πρέπει νὰ γιορτάζουμε ὡς χριστιανοί, τιμώντας, παράλληλα, καὶ τὸν Ἅγιο ἢ τὴν Ἁγία, τῶν ὁποίων πήραμε τὸ ὄνομα, κατὰ τὸ Βάπτισμά μας. Σημειώνεται δὲ ὅτι ἔχει ἰδιαίτερη σημασία τὰ παιδιά νὰ βλέπουν στὸ σπίτι τους τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου τοῦ ὁποίου φέρει τὸ ὄνομα καὶ νὰ προσεύχεται σέ αὐτόν.

Ἰδιαίτερη προσοχὴ ἐφιστᾶται καὶ στὴν ἐπιλογὴ τοῦ νονοῦ, διότι ἡ δέση του εἶναι πολὺ ἱερή. Πρῶτα, οἱ χριστιανοὶ βαπτίζονταν σέ μεγάλη ἡλικία. Διδάσκονταν πρῶτα καὶ κατηχοῦνταν καὶ ἔπειτα βαπτίζονταν. Ἔτσι, οἱ βαπτισμένοι χριστιανοί, παλιὰ γινώριζαν τὴν πίστη τους, ἤξεραν νὰ τὴν ὁμολογοῦν καὶ νὰ τὴν ὑπερασπίζον, γιατί τὴν εἶχαν ἤδη διδαχθεῖ. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὅμως, ἀργότερα δέσπισε τὸν νηπιοβαπτισ-

σμό, γιατί, ἂν πέδαινε κανεὶς σέ νεαρὴ ἡλικία καὶ δὲν εἶχε βαπτιστεῖ, δὲν σωζόταν.

Τὸ δύσκολο, ὅμως, τώρα εἶναι ὅτι τὸ βαπτισμένο παιδάκι μεγαλώνει, γίνεται ἄνδρας ἢ γυναίκα καὶ δὲν γνωρίζει τὴν πίστη του. Ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία ἔλαβε μέριμνα καὶ γι' αὐτό. Προτοῦ νὰ γίνει τὸ Βάπτισμα τοῦ μωροῦ, ἕνας χριστιανὸς ἢ μιά χριστιανὴ ἔπρεπε νὰ παρουσιαστῇ στὴν Ἐκκλησία καὶ νὰ ὑποσχεθεῖ ὅτι «ἀναδέχεται», ὅτι ἀναλαμβάνει, δηλαδή, τὴν ὑποχρέωση, καθὼς μεγαλώνει τὸ παιδάκι πού θὰ βαπτιστεῖ, νὰ τοῦ διδάξει αὐτὸς ἢ αὐτή, ἢ νὰ φροντίσει νὰ τοῦ διδαχθοῦν τὰ βασικὰ μαθήματα γιὰ τὴν πίστη πού πρέπει πρῶτα νὰ μαθαίνει ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἔπειτα νὰ βαπτίζεται. Αὐτὸ τὸ πρόσωπο εἶναι ὁ νονός. Λέγεται καὶ «ἀνάδοχος», ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση πού «ἀναδέχεται», δηλαδή, ἀναλαμβάνει. Συμπερασματικά, γίνεται κατανοητὸ ὅτι ὁ νονός πρέπει νὰ ἔχει διδαχθεῖ ὁ ἴδιος τὴν Ὁρθόδοξη πίστη καὶ νὰ εἶναι σωστός χριστιανός. Ἄνθρωποι, λοιπόν, πού δὲν ἐκκλησιάζονται καὶ εἶναι ἀδιάφοροι πρὸς τὴν πίστη μας, δὲν πρέπει νὰ γίνονται νονοὶ καὶ νονές.

Μέ τὸ Βάπτισμα γινόμεστε παιδιά τοῦ Θεοῦ! Ἀλλὰ αὐτὸ δημιουργεῖ καὶ σέ μᾶς τὴν ὑποχρέωση νὰ ζοῦμε βίῳ καθαρό. Ἰδιαίτερα, μὴν ξεχνᾶμε τὴν ἀλήθεια ὅτι στὸ Βάπτισμα ἀγιάζεται καὶ τὸ σῶμα μας, μέ τὴν τριπλὴ κατάδυσή του στὴν ἁγία Κολυμβήθρα καὶ μέ τὴ χρήση τοῦ ἔπειτα μέ τὸ ἅγιο Μύρο. Δὲν πρέπει νὰ τὰ μολύνουμε μέ σαρκικά ἁμαρτήματα. «Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ» (Α' Ἰωάν. 3, 9).

Τό πρότυπο τῆς «ἀνδρείας γυναίκας»

«**Ἡ** Ἀγία Εἰρήνη (315 μ.Χ) ἦταν κόρη τοῦ βασιλέως Λικίνιου τῆς Περσίας. Λόγῳ τῆς πίστεώς της ἤλθε ἀντιμέτωπη μέ πέντε βασιλεῖς: τόν Λικίνιο (τόν πατέρα της), τόν Σεδεκία, τόν Σαθώριο, τόν Νουμεριανό καί τόν Σεθήριο, καί μέ ἕναν Ἐπαρχο, τόν Βαύδωνα. Ἀπό τήν πίστη καί τά θαύματα τῆς Ἀγίας ἐπίστευσαν στόν Χριστό ὁ πατέρας της Λικίνιος καί ἡ μητέρα της Λικινία, ὁ Σαθώριος, ὁ Ἐπαρχος Βαύδων, καθώς καί ἕνα μεγάλο πλῆθος Περσῶν, 146.000, κατά τήν παράδοσιν» (Συναξαριστής, 5 Μαΐου).

Πέντε Βασιλεῖς κι ἕνας Ἐπαρχος τά ἔβαλαν μέ μιά κόρη, τήν Ἀγία Εἰρήνη καί νικήθηκαν ἀπ' αὐτήν. Σ' αὐτό τό θαυμαστό γεγονός παρατηροῦμε τά ἑξῆς:

Πρῶτον, παρατηροῦμε τήν ἀδυναμία τῶν ἀρχόντων τοῦ κόσμου τούτου. Ἡ ἐξουσία τῶν ἀρχόντων τοῦ κόσμου τούτου μηδενίζεται μπροστά στήν ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ. Μιά εὐγενική κόρη, μόνη της ἀντιμετώπισε πέντε Βασιλεῖς καί τά στρατεύματά τους. Οὔτε ὁ ὄγκος τῆς ἐξουσίας, οὔτε ἡ δύναμη τῶν ὀπλῶν μπόρεσαν νά ὑποτάξουν μιά χριστιανή κόρη. Εἶναι ὄντως ἀπίστευτο.

Δεύτερον, παρατηροῦμε τή δύναμη τῆς χριστιανῆς γυναίκας. Οἱ ἄρχοντες τοῦ κόσμου τούτου φαντάζουν δυνατοί καί τρομεροί. Ἀλλ' αὐτό ἰσχύει γιά τούς ἀφελεῖς, τούς ἀφώτιστους εἰδωλολάτρες, γιά τούς ὑποτελεῖς λαούς. Ἡ ἐξουσία εἶναι μιά λεοντή πού φοβίζει συνήθως τούς ἀνυποψίαστους. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι οἱ θρόνοι τῶν βασιλέων εἶχαν

ὡς στολισμό τους τά λιοντάρια. Τά βασιλικά ἀνάκτορα καί οἱ αὐτοκρατορικές αὐλές ἦσαν γεμάτα ἀπό ἀγάλματα λιονταριῶν καί τρομερῶν θηρίων καί δρακόντων. Καί τοῦτο, γιά νά ἐμπνέουν τόν φόβο καί τόν τρόμο στούς ὑπηκόους, ὥστε οἱ τύραννοι νά νέμονται εὐκολώτερα καί ἀνενόχλητα τήν ἐξουσία. Γ' αὐτό ὁ Χριστός εἶπε ὅτι «οἱ ἄρχοντες ὑμῶν κατεξουσιάζουσιν ὑμῖν» (Ματθ. κ' 25). Στήν πραγματικότητα, ὅμως, οἱ ἴδιοι οἱ τύραννοι εἶναι ἀδύναμοι καί δειλοί. Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τούς ἐγκληματίες. Κρυμμένοι πίσω ἀπό κάποια μάσκα, διαπράττουν εἰδεχθῇ ἐγκλήματα μέ περισσό δράσος. Ὅταν, ὅμως, συλληφθοῦν, ὅταν τούς ἀφοπλίσουν, ἀμέσως μεταβάλλονται σέ φοβισμένα πλάσματα πού σπεύδουν νά κρύψουν τά πρόσωπά τους...

Τρίτον, παρατηροῦμε ὅτι ἡ Ἀγία Εἰρήνη κατέρριψε τή δοξασία ὅτι ἡ γυναίκα εἶναι τό «ἀσθενές φύλον» καί πραγμάτωσε τό πρότυπο τῆς ἀγιογραφικῆς «ἀνδρείας γυναικός», τήν ὁποία ὑμνησε ὁ σοφός Σολομών (Παροιμ. λα' 10). Οἱ χριστιανές γυναῖκες εἶναι οἱ ἀληθινές «φεμινίστριες». Μπροστά τους οἱ σύγχρονες «φεμινίστριες» μοιάζουν μέ ἀληθινά φαντάσματα...

Σεβ. Μητροπολίτης Ἀχελώου
κ. Εὐθύμιος Κ. Στύλιος

«Αὕτη ἡ ἡμέρα, ἣν ἐποίησεν ὁ Κύριος» ἀγαλλιάσωμεθα καί εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ»

Πανευφρόσυνος, φωτοφόρος, λαμπρός ὁ στίχος αὐτός τοῦ 117^{ου} ψαλμοῦ. Οἱ Ἰσραηλίτες, ὅταν λυτρώθηκαν καί ἐλευθερώθηκαν, ὑμνοῦσαν τόν Θεό στά ἐγκαίνια τοῦ νέου ναοῦ, μετά τήν ἐπάνοδό τους ἀπό τή Βαβυλώνα, καί ἔψαλλαν μέ εὐγνωμοσύνη καί ἀγαλλίαση τόν στίχο αὐτό. Ὑμνος τοῦ λαοῦ πρὸς τόν Ἐλευθερωτή Θεό.

Ὅστόσο, ὠραιότατα καί συμβολικότατα, ἔρχεται ἡ Καινή Διαθήκη καί μᾶς ὁμιλεῖ γιά τήν ἀνοικοδόμηση καί τόν ἐγκαϊνιασμό ἑνός ἄλλου ναοῦ. Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης γράφει: «Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καί εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τόν ναόν τοῦτον καί ἐν τρισίν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· τεσσαράκοντα καί ἕξ ἔτεσιν ὠκοδομήθη ὁ ναός οὗτος, καί σύ ἐν τρισίν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; ἐκεῖνος δέ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταί αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγε καί ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καί τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς» (Ἰω. Β', 19-22). Ὁ ναός αὐτός εἶναι τό σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, ὁ θάνατος τό γκρέμισμά του καί ἡ ἀνοικοδόμηση τοῦ νέου ναοῦ ἡ Ἀνάστασή Του. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ἐρμηνεύει: «Αὕτη ἡ ἡμέρα ἡ σωτήριος τῶν ἐθνῶν ἀπάντων ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ λίθος οὗτος ἀνέστη μετά τό πάθος», κατά τόν Θεοδώρητο.

Ὁ Ἀναστάς Κύριος, λοιπόν, «ἔφτιαξε» τήν ἡμέρα αὕτη. Εἶναι δική Του ἡ ἡμέρα, τοῦ Κυρίου, ἡ ἡμέρα ἡ Κυριακή, «ἡ μία τῶν Σαββάτων», ἡ πρώτη, δηλαδή, στή σειρά τῆς ἐβδομάδος. Τί ἦταν μέχρι τήν ἡμέρα τῆς ἐκ νεκρῶν Ἀναστάσεως; Μία κοινὴ ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος, ὅπως ἦσαν οἱ ἄλλες. Ἀναστάς, ὅμως, τήν ξεχώρισε καί τήν «ἐποίησε» λαμπρή, πανένδοξη, λαμπρή, ἀγία, αἰώνια ἡμέ-

ρα, ἀρχὴ ἄλλης βιοτῆς, τῆς αἰωνίου. Ἔτσι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι ἐορτὴ κάθε Κυριακῆς, κατά τήν ὁποία ἔχουμε Πάσχα καί καλούμεθα στό μέγα μυστήριό τῆς θυσίας, τοῦ θανάτου καί τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ «ἐν τῇ συνάξει τῆς θείας Εὐχαριστίας».

Ἡ Θεία Λειτουργία, κάθε Θεία Λειτουργία εἶναι Πάσχα, εἶναι Ἀνάστασις. Σέ ὅ,τι τελεῖται βλέπουμε τήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ τοῦ Ἰδίου καί ὅσα Ἐκεῖνος ἔκαμε ἢ ἔπαθε γιά μᾶς. Ἐκεῖ φανερώνεται ἡ θεία οἰκονομία τοῦ Σωτῆρος, οἱ πρῶτες φάσεις τοῦ θείου ἔργου Του, ἡ διδασκαλία Του, τό ἅγιο Πάθος, ἡ Σταύρωση, ἡ Ταφή, ἡ Ἀνάστασις, ἡ Ἀνάληψις. Ἡ ὅλη μυσταγωγία «τόν θάνατον αὐτοῦ καταγγέλλει» καί τήν Ἀνάστασις ὑμνεῖ καί δοξάζει. Γι' αὐτό καί ὁλόκληρη ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ἔχει ὡς κέντρο τή Θεία Λειτουργία, τή Θεία Εὐχαριστία, τή Μετάληψη τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου μας. Ὅλος ὁ ἄξοντας τῆς λατρείας εἶναι, συνεπῶς, ἡ Θεία Λειτουργία, μέ βάση τήν Κυριακὴ ἡμέρα, «τὴν πρώτη καί τὴν ὀγδόη» ἡμέρα λειτουργικά καί ἐσχατολογικά.

Γι' αὐτό, κατά τόν Ψαλμό, «ἀγαλλιασώμεθα καί εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ». Ὅταν ζεῖς καί βιώνεις τή Θεία Λειτουργία, τήν Κυριακὴ ἡμέρα, δέν μπορεῖς παρά νά θεωρεῖς «τὴν τερπνότητα τοῦ Κυρίου» καί, μαζί μέ τούς ἄλλους πιστούς, νά ὑμνεῖς καί νά δοξάζεις τόν Ἀναστάντα. Νά λέγεις μέ τούς ἀγγέλους «Χριστὸς Ἀνέστη», νά φωτίζεσαι, νά ζεῖς ἀναστάσιμα, ἔμπρακτα νά ἀκτινοβολεῖς Ἀνάστασις.

Σεβ. Μητροπολίτης Μάνης
κ. Χρυσόστομος Γ'

Πέρα από τόν σταυρό!

Τελευταία ζούμε σέ διεθνές σκηνικό πολύ βαρύ καί θολό. Μιά έκδηλη «άπανθρωπία» μᾶς «χαώνει»: Βία, τζιχαντιστές, προσφυγικό, ἀμοραλιστικοί οἰκονομικοί χειρισμοί, ἀντικρουόμενες ἐθνικιστικές ἐξάρσεις καί ἐμφύλιοι, ἐκχυδαῖσμοί καί ἐφάμαρτη ἀναίδεια. Καί οἱ περισσότεροι δέν ξέρουν ποῦ νά στραφοῦν. Γεμίζει ἡ ψυχὴ μαυρίλα!

‘Εγὼ βλέπω τόν τάφο, γιατρέ μου...

-Προχωρήστε στήν Ἀνάσταση! Αὐτό εἶναι τό μυστικό τῆς Πίστης! Αὐτό εἶναι τό μεγάλο της! Ὑπάρχει προοπτική γιά ὅλους ἀνεξαιρέτως! Ναί, ὑπάρχει τάφος, μά βγάζει στήν Ἀνάσταση! Κάνετε το καί δική σας προοπτική, δική σας φιλοτιμία! Καί δά σᾶς βοηθήσει ὅπωςδήποτε Ἐκεῖνος.

“Ενας Χριστιανός, ὅμως, ἔχει τό πλεονέκτημα νά γνωρίζει δύο πολύ σημαντικές σταθερές τῆς Πίστης μας:

Πάνω ἀπ’ ὅλα ὑπάρχει ὁ Πατέρας μας, ὁ Θεός, καί δεύτερον, ἂν τοποθετοῦμε σωστά ἀπέναντι σέ ὅλον αὐτόν τόν ἀχταρμά τῆς κακίας, δέν μπορεῖ νά περάσει στήν καρδιά μας τό ἔρεβος καί δέν χάνουμε τή γαλήνη μας. Ἀλλά ὅλα παίρνουν νόημα, χρῶμα, ἄρωμα Παρδεισίου.

-Πῶς;

-Μετέχοντας στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Προχωρᾶμε πέρα ἀπό τόν βαρὺ Σταυρὸ πρὸς τὴν Ἀνάσταση: Τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ!

♦♦♦♦

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου μας, πού πανηγυρίσαμε πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες, εἶναι τό πιό μεγάλο γεγονός μέσα στήν Πίστη μας. «Καί ἂν ὁ Χριστὸς δέν εἶχε ἀναστηθεῖ, τότε δά ἦταν χωρίς νόημα ἡ πίστη καί τό κήρυγμά μας» (Α΄ Κορινθίους 15, 14). Αὐτό τό γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου εἶναι ἀκρογωνιαίος λίθος στό οἰκοδόμημα τῆς Ἐκκλησίας. Καί τό μήνυμά της εἶναι γιά ὅλους ἡ μεγάλη μας ἐλπίδα. Τό μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως, ὅταν τό προσλάβουμε καί τό βιώσουμε σωστά, ἔχει μέγιστη δυναμική.

Φτάνουμε σέ αὐτὴ τὴν εὐλογημένη κατάσταση, καθὼς μέ μεγάλη σοφία στέλνει ὁ Κύριός μας κάποιους «ἀγγέλους» καί καθοδηγεῖ τὰ βήματά μας, σέ ὅποια κατάσταση κι ἂν βρισκόμαστε.

♦♦♦♦

Ἄς δοῦμε πῶς «ἦρθε» τό μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως μέσῳ ἑνὸς πιστοῦ γιατροῦ στήν ταραγμένη καί δολωμένη καρδιά ἑνὸς καρκινοπαθοῦς.

Εἶναι πολὺ πιστὸς γιατρός καί ἔτσι ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς «ἀκουμπᾶνε» πάνω του, γιά νά πάρουν κάτι πιό πέρα ἀπὸ κάποια φαρμακευτικά σκευάσματα ἢ μιά δεξιотεχνική ἐπέμβαση. Ἔτσι συνέβη καί μέ ἕναν συνάνθρωπό μας πού εἶχε ἀμελήσει τὰ καθήκοντα τῆς πνευματικῆς του ζωῆς καί ἡ πίστη του στὸν Χριστὸ τρεμόπαιζε.

Ἐγιναν ἐξετάσεις καί διαπιστώθηκε πολύ προχωρημένος καρκίνος. Τότε ἔγινε ὁ ἐξῆς διάλογος:

-Γιατρέ, ἄκουσα τή διάγνωση. Τώρα τί κάνω; Τί κάνουμε;

-Μά... ἐμεῖς πάντα διορθώνουμε ὅ,τι μποροῦμε. Καί σέ παρελθόν καί σέ παρόν καί σέ μέλλον!...

-Τό παρελθόν θά τό παλέψω. Ἐναυσμα ἤθελα. Πῆρα ἀπόφαση· θά σκύψω τό ἀγέρωχο ξερό κεφάλι μου στό πετραχήλι τοῦ ἱερέα. Ὅσο κι ἄν μοῦ φαντάζει βαρύ... Τό παρόν;... Ἦδη κάτι κινεῖται. Ἀρχίζει νά σιγοκαίει μέσα μου ἡ Πίστη καί ἡ Ἐλπίδα. Μά τό μέλλον;... Γιά ποιό μέλλον μοῦ μιλάτε;...

-Τό μέλλον τοῦ Χριστοῦ!

-Δέν σᾶς καταλαβαίνω...

-Κοιτάξτε Ἐκεῖνον στήν Εἰκόνα! Τόν βλέπετε στόν Σταυρό; Βλέπετε τό μέλλον Του;

-Εγώ βλέπω τόν τάφο, γιατρέ μου...

-Προχωρήστε στήν Ἀνάσταση! Αὐτό εἶναι τό μυστικό τῆς Πίστεως! Αὐτό εἶναι τό μεγαλεῖο τη! Ὑπάρχει προοπτική γιά ὅλους ἀνεξαιρέτως! Ναί, ὑπάρχει τάφος, μά βγάξει στήν Ἀνάσταση! Κάνετε το καί δική σας προοπτική, δική σας φιλοτιμία! Καί θά σᾶς βοηθήσει ὅπωςδήποτε Ἐκεῖνος.

Τό μήνυμα σαφέστατο. Ὁ ἀσθενής αὐτός προσεγγίζει τώρα διαφορετικά τό πρόβλημά του καί τή στάση του ἀπέναντι στά μεγάλα θέματα τοῦ ἀνθρώπου καί τῆς ζωῆς. Καί εἶναι βέβαιο ὅτι ὁ πιστός ἔχει πάντοτε «τήν καλύτερη ματιά» τῶν γεγονότων. Τή ματιά ἐκείνη πού ὑπερβαίνει «τά σύννεφα τῆς ζωῆς» (πειρασμούς, μικρότητες, κακοτυχίες, ἀκαταστασίες) καί φτάνει στήν αἰωνιότητα. Ἐκεῖ ὅπου δεσπόζει τό Θεανδρικό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

Ἀρχιμ. Γρηγόριος Γ. Λίχας

Όταν τά παιδιά μας είναι πιά ενήλικες

Γιά τούς γονεῖς καί τά παιδιά τους ἰσχύει νομοτελειακά μιά σχέση «παντοτινότητας». Οἱ γονεῖς, εἴτε τό θέλουν εἴτε ὄχι, ἔχουν δεσμευτεῖ ἀπό ἕναν ἰσόβιο... διορισμό, χωρίς ἄδειες, διακοπές, ἀργίες ἢ ἀπεργίες. Ἀκόμα, λοιπόν, καί ὅταν τά παιδιά γίνουν ἐνήλικες –ἔστω κι ἂν ἡ ἔκφραση εἶναι ἀντιφατική– ἡ ἀκόμα κι ἂν ἔχουν ἀποκτήσει δικά τους παιδιά, ἐμεῖς οἱ γονεῖς δέν παύουμε νά τά νιώθουμε πάντα π α ι δ ι ᾶ. Δέν παύουμε, δηλαδή, ὄχι ἀπλῶς νά νοιαζόμαστε γι' αὐτά, ἀλλά νά αἰσθανόμαστε, λίγο ἢ πολύ, υπεύθυνοι γιά τά ὅσα συμβαίνουν στή ζωή τους καί, κυρίως, γιά τά τυχόν δυσάρεστα.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ὅλοι οἱ γονεῖς, εἴτε ἔχουν οἱ ἴδιοι θετικές ἐμπειρίες ἀπό τή ζωή τους εἴτε ὄχι, κάνουν ὄνειρα γιά τά παιδιά τους. Ὅνειρα πού τά γεννάει ἡ ἀγάπη τους, ἀλλά, ἴσως, καί κάποιο δικό τους ἀπωθημένο, ἀνάμεικτο μέ μιά θεμιτή κι εὐγενική φιλοδοξία. Εἶναι ὄνειρα πλασμένα μέ χρώματα ὑγείας καί ἐπιτυχίας, μέ τή γλύκα μιᾶς ωραίας σχέσης ἀγάπης καί μέ τήν εὐλογία μιᾶς καλῆς δικῆς τους οἰκογενειακῆς ζωῆς.

***

Ἄν, ὅμως, ἡ ζωή διαψεύσει καί γκρεμίσει αὐτά τά ὄνειρα, ἂν τά παιδιά δέν εἶναι εὐτυχισμένα, ἀκόμα κι ὅταν αὐτό ὀφείλεται σέ κακές καί ἀνεξέλεγκτες συγκυρίες, ἢ σέ ἀποτυχημένες ἐπιλογές τῶν

ἴδιων τῶν παιδιῶν, οἱ γονεῖς, καί κυρίως οἱ μανάδες –ἂχ, αὐτές οἱ μανάδες– δέν παύουν νά αἰσθάνονται, λίγο ἢ πολύ, μιά ὑπευθυνότητα καί νά ὑποφέρουν μ' ἕναν διπλό πόνο· μέ τόν πόνο πού προκαλεῖ ἡ ἴδια ἡ στενοχώρια τοῦ παιδιοῦ τους, ἀλλά καί μέ τόν πόνο πού προκαλεῖ ἡ διαπίστωση ὅτι, ὅσο κι ἂν τό ἐπιθυμοῦν, εἶναι πιά ἀνῆμποροι ὡς γονεῖς, ἢ δέν τούς δίνεται πιά ἡ δυνατότητα ἀπό τό ἴδιο τό παιδί τους νά παρέμβουν καί νά τό βοηθήσουν οὐσιαστικά.

Αὕτη ἡ συναίσθηση, ὅτι δηλαδή ὅσα μποροῦν νά κάνουν, ὡς γονεῖς, γι' αὐτούς τούς ἐνήλικες –πού, ὅμως, εἶναι καί θά εἶναι πάντα τά π α ι δ ι ᾶ τους– δέν ἔχουν πιά οὐσιαστική σημασία καί ἀποτέλεσμα, φέρνει ἕνα κενό στό στομάχι καί μιά πέτρα στήν καρδιά. Φέρνει κι ἕνα πικρό παράπονο γιά τό ὅτι, παρά τά ὅσα αὐτοί πέρασαν, γιά νά μεγαλώσουν αὐτά τά παιδιά, καί γιά νά τά καμαρώσουν μιά μέρα χαρούμενα κι εὐτυχισμένα, στήν οὐσία «ἀπέτυχαν». Καί ἡ ζωή δέν τούς δώρησε τό ἔπαδλο πού πίστευαν ὅτι τούς ἄξιζε.

***

Ἀλλά, ἀκόμα κι ὅταν τά πράγματα στή ζωή τῶν παιδιῶν ἔχουν πάει καλά, ὑπάρχουν πάντα καί μερικά πού ἐμεῖς, οἱ ἰσόβιοι γονεῖς, θά θέλαμε, ἴσως, νά εἶναι κάπως διαφορετικά, ἢ πού μᾶς φαίνεται ὅτι θά ἦταν καλύτερα, ἂν γίνονταν μέ τόν τρόπο πού ἐμεῖς θεωροῦμε πιό σωστό.

Σ' αυτές ακριβώς τις περιπτώσεις αποδεικνύεται εξαιρετικά χρήσιμο και ωφέλιμο να συνειδητοποιήσουμε και να αποδεχθούμε ότι τά παιδιά μας είναι ἐ ν ἡ λ ι κ ε ς. Ότι ἔχει σημαίνει πιά ἡ ὥρα πού, παρά τό γεγονός ὅτι ἐπιθυμοῦμε ἀκόμα, μέ λαχτάρα, νά εἴμαστε γονεῖς γι' αὐτά τά «παιδιά», τό μόνο πού ἀπομένει νά τούς δώσουμε εἶναι ἡ βεβαιότητα τῆς παντοτινῆς καί ἄνευ ὅρων ἀγάπης μας καί τῆς ἡθικῆς μας ὑποστήριξης.

Μερικές φορές – ἂν τό ζητοῦν καί ἂν τό ἀντέχουν – ἐνδεχομένως νά μπορούμε νά τούς δώσουμε καί μιὰ συμβουλή. Ἐκεῖνο, πάντως, πού εἶναι οὐσιαστικό εἶναι νά αἰσθάνονται τή βεβαιότητα ὅτι, ὅσο ἐμεῖς οἱ γονεῖς ζοῦμε καί λειτουργοῦμε, τό σπίτι μας δέν θά πάψει ποτέ νά εἶναι, γι' αὐτά τά παντοτινά μας παιδιά, τό «σπιτικό» τους. Μιὰ ὁλάνοιχτη ἀγκαλιά, ὅποτε τή χρειαστοῦν, ὅποια-δήποτε ὥρα τῆς μέρας ἢ τῆς νύχτας.

***

Όλα αὐτά ἀφοροῦν τά ὅσα λέγονται καί γίνονται φανερά καί μέ κάθε μορφῆς ἐπικοινωνία. Γιά τίς ὥρες τῆς δικῆς μας νύχτας καί τῆς σιωπῆς, τίς ὥρες τῆς γονικῆς ἀγρύπνιας, ἀπομένει ἡ εὐλογία τῆς προσευχῆς καί ἡ ἐλπίδα. Ἀπομένει, ἐπίσης, ἡ ἡρεμῆ παραδοχή, θυγατέρα τῆς γνήσιας ταπεινοφροσύνης, ὅτι πρέπει νά παραιτηθούμε ἀπό τή φιλοδοξία τοῦ νά... ἀνακηρυχθούμε «τέλειοι γονεῖς», πού μεγάλωσαν «τέλεια παιδιά».

Εἶναι, ἐπίσης, ἀναγκαῖο νά συνειδητοποιήσουμε ὅτι ὅσα ἐμεῖς οἰκειοδελῶς

ἔχουμε προσφέρει στά παιδιά μας δέν προϋποθέτουν κανένα ἀντάλλαγμα, διότι ὅλα πηγάζουν ἀπό τήν ἀνιδιοτελεῆ ἀγάπη μας καί ἐμπεριέχονται στήν ἱερή ἀποστολή τοῦ νά εἶναι κανεῖς γονιός, ἐνῶ, ὅσες χαρές ἐκεῖνα δά θελήσουν νά μᾶς προσφέρουν εἶναι πάντα ἀνεκτίμητα δῶρα τους.

Ἄς ἀρκεστοῦμε, λοιπόν, στή δύναμη καί τήν ἀδυναμία τῆς μύχιας ἐλπίδας ὅτι ἡ ζωή δά εἶναι καλή μαζί τους, ὅτι ἡ Θεία Πρόνοια, πού μᾶς τά χάρισε καί μᾶς τά ἐ μ π ι σ τ ε ὑ ῑ θ η κ ε, δά τά προστατεύει στήν πορεία τους, καί ὅτι οἱ ἐμπειρίες ἀγάπης καί ζωῆς πού ἐμεῖς φροντίσαμε νά ζήσουν, στά χρόνια πού ἦταν μαζί μας, δά τά βοηθήσουν σέ ὅποιες δικές τους δύσκολες ὥρες.

ΜΕΡΟΠΗ Ν. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Ὁμότιμη Καθηγήτρια
Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Μπροστά στο Μυστήριο του Θανάτου.

Από την έμπειρία ενός γιατρού.

Οι Άκτινες, γνωστό περιοδικό της Χριστιανικής Ενώσεως Επιστημόνων, επί 80 και πλέον χρόνια συνεχίζει να δίνει τίς πνευματικές του μάχες στον επιστημονικό χώρο της πατρίδας μας υπέρ της χριστιανικής πίστεως και κατά της Άρνησης. Πρίν από λίγα χρόνια ή Χριστιανική Ένωση Επιστημόνων οργάνωσε μία πολύ ενδιαφέρουσα Ίατρική Ημερίδα με επίλεκτους επιστήμονες. Οι εισηγήσεις και τά πορίσματα δημοσιεύτηκαν στο τεύχος Ίανουαρίου-Φεβρουαρίου 2014.

Ανάμεσα στους εισηγητές ήταν και ο γνωστός και διακεκριμένος χειρουργός ιατρός κ. Βασίλειος Κέκης, Καθηγητής της Χειρουργικής της Ίατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στην εξαιρετικά ενδιαφέρουσα εισήγησή του ο Καθηγητής κ. Κέκης ανέφερε δύο περιστατικά από την ιατρική έμπειρία του.

Το πρώτο. Είπε:

«Ή μοναχή Παϊσία, μιās κάποιας ηλικίας, γύρω στά 80, επρόκειτο νά χειρουργηθεῖ γιά μιá εὐμεγέθη όμφαλοκήλη, πού τῆς δημιουργοῦσε προβλήματα «περισφίξεων» καί áτελοῦς εἰλεοῦ. Τήν παραμονή τοῦ χειρουργείου, στή συνήδη βραδινή μου ἐπίσκεψη, ἡ Παῖσία μοῦ κρατᾶ τό χέρι καί με ρωτᾶ:

-Γιατρέ μου, τί λές; Θά τά βγάλω πέρα αὔριο; Λές νά πεθάνω;

Κάθισα δίπλα τῆς στό κρεβάτι καί, κρατώντας ἐγώ τό χέρι τῆς, εἶχαμε τήν παρακάτω κουβέντα:

-Παῖσία μου, πόσα χρόνια εἶσαι μοναχή;

-Γιατρέ μου, ἔχω ξεπεράσει τά πενήντα χρόνια!

-Παῖσία μου, τή ρώτησα, γιατί πῆγες μοναχή καί τί περιμένεις τώρα μετά ἀπό τόσα χρόνια μοναχικῆς ζωῆς;

Μοῦ ἀπάντησε ἀπλᾶ:

-Θέλω, ᾧμα πεθάνω, νά πάω κοντά στόν Θεό!

Καί τότε τή ρώτησα κι ἐγώ ἀπλᾶ:

-Παῖσία, εἶσαι ἔτοιμη νά πεθάνεις αὔριο; Γιατί κάθε ἐγχείρηση ἔχει τό «ρίσκο» τῆς. Ἄν ὄχι, μήν ἔχω ἐγώ τήν ἀμαρτία τῆς δικῆς σου ἀπώλειας.

-Γιατρέ μου, μοῦ ἀπάντησε, ἔχω ἐξομολογηθεῖ καί ἔχω κοινωνήσει. Εἶμαι ἔτοιμη.

Τή διαβεβαίωσα ὅτι δά τή χειρουργοῦσα. Καί τή χειροῦρησα τήν ἐπομένη. Ὅταν τήν ξαναντάμωσα μετά ἀπό μιá πενταετία, σχεδόν τυφλή ἀπό τό σάκχαρο, μοῦ εἶπε χαριτολογώντας:

-Γιατρέ μου, τί καλά νά εἶχα πεθάνει στήν ἐγχείρηση. Δέν θά ταλαιπωριοῦμαι τόσο τώρα!».

Περιστατικό δεύτερο:

«Πρόκειται γιά ἕναν τραυματία ἀπό ἄνθρωπο τῆς «17 Νοέμβρη». Οἱ γιατροί διεπίστωσαν ὅτι ἔπρεπε νά χειρουργηθεῖ. Ὅμως ὁ ἄνθρωπος, ὅπως λέει ὁ κ. Κέκης, θρῑσκοτάν σέ φοβερή ἄγωνία ἀπό τό σόκ τῆς ἐπίδεσης. «Ή ἀναισθησιολογική ὁμάδα ἀρνήθηκε νά τόν κοιμίσει ἀμέσως, γιατί ὁ ἄρρωστος ἦταν κάτωχρος, εἶχε φοβερούς ψυχρούς ἰδρωῖτες, καί ἕνα δέρμα παγωμένο, ὅπως τοῦ πεθαμένου». Ὁ Καθηγητής κ. Κέκης πῆγε καί κάθισε κοντά του. Καί συνεχίζει: «Τόν ἄρρωστο

δέν τόν γνώριζα προσωπικά. Τόν ἤξερα ἔμμεσα. Γνώριζα ἓνα κομμάτι ἀπό τή ζωή του καί αὐτό ἐκμεταλλεύτηκα. Ὅπως καθόμουν κοντά του, πλάι στό προσκέφαλό του, σκούπισα μέ μια γάζα τό μέτωπο, τοῦ ἔβρεξα τά στεγνά του χεῖλη καί τοῦ μίλησα σταθερά, ἀργά, μέ ἡρεμία, λέγοντάς του:

-Κύριε «Παπαδάκη», ξέρω καλά πώς ἐσεῖς εἶστε τακτικός ἐπισκέπτης καί προσκυνητής τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἐσεῖς πιστεύετε στήν Παναγία καί τήν εὐλαβεῖστε. Γιατί, λοιπόν, ἔχετε ἀγωνία; Δέν πιστεύετε πώς σέ αὐτή τή στιγμή θά σᾶς βοηθήσει, ἀφοῦ ὅλοι εἴμαστε ἐδῶ, γιά νά σᾶς βοηθήσουμε; Λοιπόν, κουράγιο, καί ἡ Παναγία πού τόσο τήν ἀγαπᾶτε, θά εἶναι καί αὐτή μαζί μας βοηθός.

Τοῦ ξανασκούπισα τό μέτωπο καί ἀπομακρύνθηκα. Δέν πέρασαν οὔτε δέκα λεπτά καί μοῦ λέει ἡ ἀναισθησιολόγος:

-Τί τοῦ ἔκανες καί συνῆλθε;

Δέν τῆς ἀπάντησα. Τί νά τῆς πῶ; Ἀπλῶς ἔφυγα νά ἐτοιμασθῶ γιά τό χειρουργεῖο».

Κλείνει τήν ἐνδιαφέρουσα εἰσήγησή του στήν Ἱατρική Ἡμερίδα τῆς Χριστιανικῆς Ἑνώσης Ἐπιστημόνων ὁ ἀξιότιμος Καθηγητής τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν κ. Βασίλειος Κέκης μ' ἓνα χαρακτηριστικό ἀπόσπασμα ἀπό τό βιβλίο τοῦ Γερμανοῦ χειρουργοῦ Hans Killian, Πίσω μας στέκει ὁ Θεός, πού μετέφρασε ἡ αἰμίμηστη Ἀγλαΐα Μπίμπη-Παπασπυροπούλου ἀπό τίς Ἑκδόσεις Δαμασκός:

«Πίσω ἀπό κάθε περιστατικό τῆς διήγησής μου», γράφει ὁ Killian, «κρύβεται τό πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Τίς πιά πολλές φορές σοβαρό. Ἀλλά πάντα γεμάτο καλοσύνη. Καί ἀκόμη, μερικές φορές, χαμογελαστό, μπροστά εἰς τῶν παιδιῶν του τήν ἀδυναμία».

Γ. Δ. Κούβελας

Ὅπως καθόμουν κοντά του, πλάι στό προσκέφαλό του, σκούπισα μέ μια γάζα τό μέτωπο, τοῦ ἔβρεξα τά στεγνά του χεῖλη καί τοῦ μίλησα σταθερά, ἀργά, μέ ἡρεμία, λέγοντάς του:

-Κύριε «Παπαδάκη», ξέρω καλά πώς ἐσεῖς εἶστε τακτικός ἐπισκέπτης καί προσκυνητής τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἐσεῖς πιστεύετε στήν Παναγία καί τήν εὐλαβεῖστε. Γιατί, λοιπόν, ἔχετε ἀγωνία; Δέν πιστεύετε πώς σέ αὐτή τή στιγμή θά σᾶς βοηθήσει, ἀφοῦ ὅλοι εἴμαστε ἐδῶ, γιά νά σᾶς βοηθήσουμε; Λοιπόν, κουράγιο, καί ἡ Παναγία πού τόσο τήν ἀγαπᾶτε, θά εἶναι καί αὐτή μαζί μας βοηθός.

Οἱ Ἰσαπόστολοι Κωνσταντῖνος καί Ἑλένη

«Τούς τῆς εὐσεβείας δείους πυρσούς καί τῶν Ἀποστόλων διασώτας καί μιμητάς, σύν τῷ Κωνσταντίνῳ, Ἑλένην τήν Ἁγίαν, ὡς βασιλέων δόξαν, ἀνεφημήσωμεν».

Ἡ Ἐκκλησία μας, ἐκτός ἀπό τόν Τριαδικό Θεό, τόν Σωτῆρα καί Κύριό μας καί τήν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, τιμᾷ εὐσεβῶς καί τούς Ἁγίους, πού θυσιάστηκαν γιά τήν πίστη μας ἢ καί προσέφεραν πολλά γιά τήν ἐδραίωσή της.

Ἀνάμεσα αὐτούς ἐξέχουσα θέση ἔχουν οἱ Ἰσαπόστολοι Μέγας Κωνσταντῖνος καί Ἁγία Ἑλένη, πού ἡ Ἐκκλησία μας τούς τιμᾷ καί τούς ἐορτάζει στίς 21 Μαΐου. Πρός τιμήν τους ἔχουν κτισθεῖ πολλές ἐκκλησίες, ἐνῶ πολλές πόλεις καί πολλά χωριά τούς ἔχουν ὡς πολιούχους τους.

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος γεννήθηκε, κατὰ τήν ἐπικρατοῦσα ἄποψη, στή Ναῖσό τῆς Ἄνω Μοισίας (σημερινή Νίς τῆς Σερβίας) μεταξύ τῶν ἐτῶν 272-288 μ.Χ. Πατέρας του ἦταν ὁ Κωνσταντῖνος, ὁ ἐπο-

νομαζόμενος καί Χλωρός, καί μητέρα του ἡ Ἁγία Ἑλένη ἀπ' τό Δρέπανο τῆς Βιδυνίας.

Ὁ Κωνσταντῖος ὁ Χλωρός ἀπεβίωσε στίς 25 Ἰουλίου τοῦ 306 μ. Χ. καί ὁ στρατός ἀνακήρυξε Αὐγουστο τόν Μέγα Κωνσταντῖνο, γεγονός πού δυσaráστησε τόν Γαλέριο. Μετά ἀπό διάφορα ἱστορικά γεγονότα, ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος,

μέ ὁδηγό του τό ὄραμα πού εἶδε «Ἐν τούτῳ νίκα» καί ἔχοντας ὡς σημαία του τό χριστιανικό λάβαρο, προελαύνει ἀκάδεκτος στή Ρώμη καί δείχνει ἐνδιαφέρον γιά τούς διωκόμενους ἀπό τούς προκατόχους του Χριστιανούς.

Τόν Φεβρουάριο τοῦ 313 μ. Χ., μετά τόν γάμο τῆς ἀδελφῆς του Κωνσταντίας μέ τόν Λικίνιο, ἐπέρχεται συμ-

φιλίωση τῶν δύο ἀνδρῶν καί ὑπογράφεται τό Διάταγμα τῶν Μεδιολάνων περί Ἀνεξιθρησκείας. Μέγας σταθμός γιά τήν πορεία καί τή διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Το 325 μ. Χ. εἶναι ἓνας ἄλλος ἱστορι-

κός σταθμός γιά τόν Μέγα Κωνσταντῖνο, καθώς συγκαλεῖται ἡ Α΄ Οἰκουμενική Σύνοδος, πού καταδικάζει τόν Ἀρειανισμό. Τήν ταραγμένη ἐκείνη περίοδο ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος εἶχε συνάντηση καί μέ τόν Ἀρειο καί μέ τόν Μέγα Ἀθανάσιο.

Ἡ τελευταία περίοδος τῆς ζωῆς του τόν ἔφερε ὅλο καί πιο κοντά στή χριστιανική πίστη. Τό 337 μ.Χ. αἰσθάνεται ἀσθενής καί συνειδητοποιεῖ πώς τό τέλος τῆς ἐπίγειας ζωῆς του πλησιάζει. Σ' ἓνα προάστιο τῆς Νικομήδειας συγκαλεῖ Ἐπισκόπους καί, μετανιωμένος γιά τά σφάλματά του, ὁδηγεῖται στή μετάνοια καί τό βάπτισμα. Πρός τούς Ἐπισκόπους ἀπηύθυνε τά ἑξῆς λόγια: «Αὐτός ἦταν ὁ καιρός πού προσδοκοῦσα ἀπό παλιά καί διωροῦσα καί εὐχόμεθα νά καταξιώθω τῆς ἐν Θεῷ σωτηρίας. Ἦλθε ἡ ὥρα νά ἀπολαύσουμε καί ἐμεῖς τήν ἀθανατοποιοῦ σφραγίδα, ἦλθε ἡ ὥρα νά συμμετάσχουμε στό σωτήριο σφράγισμα, πρᾶγμα πού κάποτε ἐπιθυμοῦσα νά κάνω στά ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου, στά ὁποῖα, ὅπως παραδίδεται, ὁ Σωτήρας μας ἔλαβε τό βάπτισμα εἰς ἡμέτερον τύπον. Ὁ Θεός ὅμως, πού γνωρίζει τό συμφέρον μας, μᾶς ἀξιώνει νά λάβωμε τό βάπτισμα ἐδῶ. Ἄς μὴν ὑπάρχει, λοιπόν, καμία ἀμφιβολία. Γιατί καί ἂν ἀκόμη εἶναι θέλημα τοῦ Κυρίου τῆς ζωῆς καί τοῦ θανάτου νά συνεχιστεῖ ἡ ἐπίγεια ζωή μας καί νά συνυπάρχω μέ τόν λαό τοῦ Θεοῦ, θά πλαισιώσω τή ζωή μου μέ ὅλους ἐκείνους τούς κανόνες πού ἀρμόζουν στόν Θεό».

Ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος ἐκοιμήθη τό 337 μ.Χ. τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ὅπως σημειώνει ὁ ἱστορικός Εὐσέβιος. Ὅλος ὁ εὐσεβής λαός πένθησε, καί τό λείψανό του ἐνταφιάστηκε στόν Ναό τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

Ἡ μητέρα του Ἀγία Ἑλένη γεννήθηκε τό 247 μ.Χ. στό Δρέπανο τῆς Βυθινίας καί ἦταν ταπεινῆς καταγωγῆς. Ὑπῆρξε σύζυγος τοῦ Κωνσταντίνου Χλωροῦ. Μετά τήν ἀπομάκρυνση ἀπό κοντά του –γιά νά συζευχθεῖ τῇ Θεοδώρα, δετῇ κόρη τοῦ Μαξιμιανοῦ γιά εὐνόητους λόγους– ἡ Ἀγία Ἑλένη ἐτέθη ὑπό τήν προστασία τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος τήν ἀνακήρυξε Αὐγούστα, ὀνόμασε μία πύλη τῆς Βυθινίας μέ τ' ὄνομά της (Ἑλενούπολη) καί ἔδωσε τή μορφή της σέ νομίσματα. Ὅλη ἡ ζωή της ἦταν εὐσεβής, ἔκανε πολλές εὐεργεσίες καί ἀνοικοδόμησε ναούς. Τό 326 μ.Χ. πῆγε στήν Ἱερουσαλήμ, ὅπου «μέ μέγαν κόπον καί πολλήν ἔξοδον καί φοβερίσματα ἤῤυρεν τόν Τίμιον Σταυρόν καί τούς ἄλλους δύο σταυρούς τῶν ληστῶν», ὅπως γράφει ὁ Κύπριος χρονογράφος Λεόντιος Μαχαιρᾶς.

Ἡ Ἀγία Ἑλένη ἐκοιμήθη μᾶλλον τό 327 μ.Χ. σέ ἡλικία 80 ἐτῶν, καί ὁ γιός της μετέφερε τό λείψανό της στή Βασιλεύουσα καί τό ἐνταφίασε στόν Ναό τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων.

Οἱ Βυζαντινοί τίμησαν Μητέρα καί Υἱόν καί τούς ἀπεικόνισαν μέ τόν Τίμιο Σταυρό στή μέση. Ἡ Ἐκκλησία μας τούς ἀνακήρυξε Ἀγίους καί Ἰσαποστόλους γιά τήν προσφορά τους στόν Χριστιανισμό.

Τό Ἀπολυτίκιόν τους εἶναι αὐτό: «Τοῦ Σταυροῦ σου τόν τύπον ἐν οὐρανῷ θεασάμενος καί ὡς ὁ Παῦλος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων τήν κλῆσιν δεξάμενος ὁ ἐν Βασιλεῦσιν Ἀπόστολός Σου, Κύριε, Βασιλεύουσαν πόλιν τῇ χειρί σου παρέδωτο· ἦν περίσῳζε διά παντός ἐν εἰρήνῃ, πρεσβεΐαις τῆς Θεοτόκου, μόνη φιλάνθρωπε». Ἄς ἔχουμε τήν εὐλογία τους!

Στάθης Ἡλ. Παρασκευόπουλος

ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ: «Ο ΚΑΛΟΣ ΟΦΘΑΛΜΟΣ»

Η συνείδηση, περισσότερο από οποιαδήποτε αίσθηση ή ὄργανο τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἐκείνη πού δέχεται τό μεγαλύτερο βάρος ἀπό τά ὅσα προκύπτουν κατὰ τήν ἄσκηση τῆς καθημερινῆς διαβίωσης.

Αὕτη δέχεται τούς ἀόρατους κραδασμούς τῆς χαρᾶς, τῆς λύπης, τῆς ἀνάτασης, τῆς κατάπτωσης, μέ γνώμονα τή γνώση τῆς ἀλήθειας πού μόνο ἡ συνείδηση κατέχει. Ἡ συνείδηση γνωρίζει σέ βάθος, ὀρθολογικά, ὅσα ἡ ἐπιφάνεια μέ ἐπιμέλεια κρύβει. Ἡ συνείδηση μαζί μέ

Ὁ ρόλος τῆς συνείδησης δέν εἶναι ὅμως μόνο καταγραφικός, ἀφοῦ αὕτη κρίνει, δικάζει, νουθετεῖ, τιμωρεῖ καί ἀναγνωρίζει, ἐπισημαίνει, ἐπεξηγεῖ, συμβουλεύει, συμπαρίσταται. Ἀποφεύγει δέ νά προσαρμόσει γεγονότα καί καταστάσεις μέ ὅ,τι κάθε φορά συμφέρει τόν «φέροντα ἄνθρωπο».

τόν νοῦ καταγράφει ὅλα ἐκεῖνα (συναίσθηματα, εἰκόνες, κρίσεις, βουλήματα, ἐπιθυμίες, ἀναμνήσεις) πού οἱ ἄλλοι μηχανισμοί τοῦ ἀνθρώπου ἀγνοοῦν, παραγνωρίζουν ἢ λησμονοῦν. Ἀκόμα κι ἂν ἡ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ γιά διάφορους λόγους μειώνεται, οἱ αἰσθήσεις ἀδρανοποιοῦνται κι ὁ νοῦς χαλαρώνει, ἡ συνείδηση παραμένει σέ ἐγρήγορση, ἀνήσυχη πάντα.

Ὁ ρόλος τῆς συνείδησης δέν εἶναι ὅμως μόνο καταγραφικός, ἀφοῦ αὕτη κρίνει, δικάζει, νουθετεῖ, τιμωρεῖ καί ἀναγνωρίζει, ἐπισημαίνει, ἐπεξηγεῖ, συμβουλεύει, συμπαρίσταται. Ἀποφεύγει δέ νά προσαρμόσει γεγονότα καί καταστάσεις μέ ὅ,τι κάθε φορά συμφέρει τόν «φέροντα ἄνθρωπο». Γι' αὐτό κάποιος συγγραφέας τήν ἀποκάλεσε «Θεόνομη».

Στήν Ἁγία Γραφή (Παλαιά Διαθήκη, π.χ. Ἰώβ 27, 6 καί στήν Καινή Διαθήκη π.χ. Ματθ. 15, 8 - 18, 19) δέν συναντᾶται ὁ ὅρος συνείδηση, ἀλλά ἐκφράζεται μέ τό «καρδιά» καί μέ τό «ὁ (καλός) ὀφθαλμός», πού «σκόπει οὖν μή τό φῶς τό ἐν σοί σκότος ἐστί» (Λουκ. 11, 35). Ἡ καρδιά, λοιπόν, κι ὁ ὀφθαλμός ὑπηρετοῦν τήν ἐσωτερική ἀλήθεια στή διαδρομή τοῦ «ζῆν καί ὀρᾶν».

Αὕτη τήν κριτική κατάσταση στή σχέση μέ τή συνείδησή του τή δοκιμάζει κάθε ἄνθρωπος. Καί τοῦτο, γιατί ἀσφαλῶς στόν κοινωνικό ἄνθρωπο ὅλα ὅσα καθημερινά σκέπτεται, λέει ἢ πράττει δέν ἐναρμονίζονται πάντα μέ τίς συνειδησιακές του ἐπιταγές.

Ἄν γινόταν αὐτό, θά ζούσαμε σέ μία κοινωνία ἀγγέλων, πού θρίσκεται ὅμως τόσο ἀπόμακρη ἀπό τά ἀνθρώπινα. Γιά ὅλους αὐτούς τούς λόγους ἡ ἀνύστακτη συνείδηση ἀποτελεῖ φάρο πού φωτίζει τήν πλεύση στή δύσκολη πορεία τοῦ ἀνθρώπου πάνω στή γῆ.

Διονύσης Κ. Μαγκλιέρας

Για τη Μαρούλα μου, που τόσο έχω πικράνει...

‘Ο Γιάννης είναι ναρκομανής. ‘Η εξάρτησή του από τὰ ναρκωτικά απόλυτη...

‘Ο, τι είχε καί δέν είχε τὰ πούλησε, γιά νά παίρνει τίς δόσεις του...

Καί τώρα ζητιανεύει στά φανάρια, γιά νά ζήσει...

Κάποια μέρα συναντηθήκαμε σέ ἕνα ζαχαροπλαστείο. ‘Ο Γιάννης μέτραγε ἀργά - ἀργά τὰ δεκάλεπτα πού εἶχε μαζέψει, προκειμένου νά πάρει ἕνα γλυκό... ‘Ο ζαχαροπλάστης, μήν ἀντέχοντας στή θέα του, τοῦ εἶπε «τελειώνει... Δέν πειράζει, ἄς εἶναι καί λιγότερα!»...

«Όχι!», τοῦ ἀπάντησε ὁ Γιάννης, «γιατί θέλω δύο γλυκά..., τό ἕνα εἶναι γιά τή μαρούλα μου, πού τόσο ἔχω πικράνει...».

‘Ο ἰδιοκτήτης λύγισε... καί... συγκινημένος ἔδωσε τὰ γλυκά, χωρίς νά πάρει χρήματα.

✱ ✱ ✱

«Γιά τή μαρούλα μου, πού τόσο ἔχω πικράνει...»

‘Αχ, αὐτές οἱ μάνες...!

Μάνες, οἱ εὐαίσθητες ὑπάρξεις πού δίνουν χρώμα στή ζωή μας! Μᾶς ἔφεραν στόν κόσμο, μᾶς πρωτοχαμογέλασαν, μᾶς χάιδεψαν, μᾶς προσέφεραν τὰ πάντα, στερήθηκαν, ἔκλαψαν, πόνεσαν...

Μανάδες πού λιώνουν στά κρεβάτια τοῦ πόνου, δίπλα στά ἄρρωστα παιδιά τους, μανάδες πού κλαῖνε γιά τὰ παραστρατήματά μας, μανάδες πού πολλές φορές μόνες τους παλεύουν μέ τὰ κύματα τῶν δυσκολιῶν, προκειμένου νά σταθοῦν στά πόδια τους τὰ βλαστάρια τους.

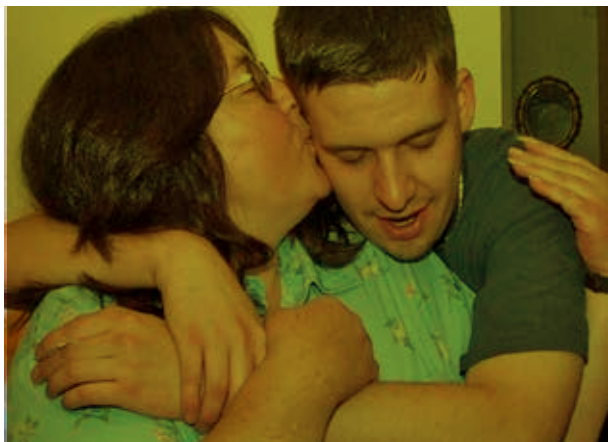
Μανάδες πού χύνουν δάκρυα στό εἰκονοστάσι καί προσεύχονται στή μεγάλη Μάνα μας, τήν Παναγιά, ὄχι γιά τόν ἑαυτό τους, ἀλλά γιά μᾶς...

Μάνα, γλυκύτατή μου μάνα... Σέ εὐχαριστοῦμε γιά ὅλα. Συγχώρα τίς πίκρες

Ἀπό τό 1959 καθιερώθηκε νά γιορτάζεται καί στόν τόπο μας ἡ Μητέρα τή δεύτερη Κυριακή τοῦ Μαΐου, σύμφωνα μέ τήν παγκοσμίως δεσμοδετημένη, ἀπό το 1914, ἡμερομηνία.

πού σέ ποτίσαμε καί συνέχιζε νά ἀνάβεις τό κεράκι τῆς ἐλπίδας, πού τόσο ἔχουμε ἀνάγκη...

Νίκος Κοσμόπουλος

“Οχι ἀπλῶς γονεῖς, ἀλλά Ὁρθόδοξοι χριστιανοί γονεῖς

Οἱ ἄνθρωποι σήμερα, ἀπό τή στιγμή πού γίνονται γονεῖς, στήν πλειοψηφία τους στρέφονται στό πῶς θά ντύσουν, θά ταΐσουν καί θά μορφώσουν τά παιδιά τους, γιά ἓνα «ἀξιοπρεπές – κερδοφόρο» ἐπάγγελμα. Ἔχετε ἀκούσει νά προβληματίζονται γιά τό πῶς θά θρέψουν τίς ψυχές τῶν παιδιῶν;

Τό κάθε παιδί πρέπει νά διαπαιδαγωγεῖται, γιά νά γίνει Θεός «κατά χάριν», ὅσο ὑπερβολικό κι ἂν ἀκούγεται αὐτό. Μέσα στήν ξηρασία καί τή σύγχυση τῶν διαφόρων παιδαγωγικῶν συστημάτων, προβάλλει ἡ αἰώνια καί μοναδική παιδαγωγική τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἡ χριστιανική ἀγωγή πρέπει ν' ἀρχίζει ἀπό τή βρεφική ἡλικία, ἀφοῦ τά πρῶτα πέντε μέ ἕξι χρόνια τοῦ παιδιοῦ εἶναι ἀποφασιστικά γιά ὁλόκληρη τήν ὑπόλοιπη ζωή του. Ἀπό τή μητέρα – ὄχι ἀπό τή νταντά – πρέπει τό παιδί νά γνωρίσει τόν Θεό.

Στόχοι ἐπίτευξης τῆς χριστιανικῆς ἀγωγῆς στά παιδιά εἶναι:

Ἡ ὑπακοή. Ὅποιος θέλει νά ἔχει ὑπάκουα παιδιά πρέπει ὁ ἴδιος νά σέβεται κάθε ἀναγνωρισμένη αὐθεντία, ἀρχή καί νόμο. Τέτοιες αὐθεντίες εἶναι ὁ Θεός, ἡ Ἐκκλησία καί ἡ Πολιτεία, καί νόμοι εἶναι οἱ νόμοι τοῦ Θεοῦ, τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Πολιτείας. Ἡ χαλιναγωγή τῆς

παιδικῆς ἰδιοτροπίας καί τοῦ πείσματος δίνει τούς καρπούς τῆς ὑπακοῆς.

Ἡ ἀποφυγή τοῦ ψεύδους. Τήν ἀγάπη γιά τήν ἀλήθεια ἔβαλε στήν ψυχή τοῦ παιδιοῦ ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Ἄρα νά μάθουν τά παιδιά ν' ἀγαποῦν τήν ἀλήθεια, ἔχοντας τή σκέψη τους στόν Θεό, πού εἶναι ἡ Ἀλήθεια. Τό ψέμα τό ἐπινόησε ὁ διάβολος, καί ὅποιος λέει ψέματα εἶναι ἱκανός καί νά κλέπει καί νά ἀπατήσῃ.

Ἡ καλλιέργεια τῆς ἡθικῆς. Νά συνηθίζετε τά παιδιά στόν σωματικό κόπο καί στήν προσπάθεια. Μακριά ἡ λαιμαργία. Προσοχή στά βιβλία, περιοδικά καί γενικά σέ ὅλα τά ἐρεθίσματα πού τά παιδιά ἔχουν ἀπό τά ἀντικείμενα πού βρίσκονται στό σπίτι. Παρακολουθεῖτε τίς φιλίες τῶν παιδιῶν καί προσέξτε τούς συγγενεῖς, συνεργάτες, ὑπαλλήλους καί οἰκιακές βοηθοὺς.

Ὁ περιορισμός τοῦ ἐγωισμοῦ. Πρῶτα ἐκδηλώνεται μέ τή ματαιοδοξία στά ροῦχα καί μετά μέ τόν πλοῦτο ἢ τό ἀξίωμα τῶν γονιῶν. Οἱ συνετοί γονεῖς νά τούς ἐμπνεύσουν τήν πεποίθηση ὅτι ὁ Θεός προσέχει τήν ἀρετή καί τήν τιμιότητα, καί ὄχι τά πλούτη. Ἐπιπλέον, νά μάθουν τά παιδιά ν' ἀποφεύγουν τήν ἁμαρτία, ἐπειδή ὁ Θεός λυπᾶται μέ αὐτά, καί ὄχι ἀπό τόν φόβο τῆς τιμωρίας. Νά τά διδάξετε πόσο εὐάρεστη στόν Θεό εἶναι ἡ ταπεινοφροσύνη καί πόσο ὁ Θεός ὑψώνει τόν ταπεινό.

Ἡ ἔλλειψη τῆς πλεονεξίας. Οἱ γονεῖς, εἴτε ἐν γνώσει εἴτε ἐν ἀγνοίᾳ, σπέρνουν στήν ψυχὴ τῶν παιδιῶν τὸ πάθος τῆς πλεονεξίας. Τὰ παιδιά ἀκοῦνε μόνο γιὰ μισδοὺς, ἔσοδα, κέρδη, καὶ ὅτι τὰ χρήματα στὸν κόσμον εἶναι πάνω ἀπ' ὅλα. Πρέπει νὰ μάθουν νὰ μοιράζονται μέ τούς ἄλλους ὅ,τι ἔχουν. Νά δίνουν ἐλεημοσύνη, μέ τὴν πεποίθησιν ὅτι αὐτὸ πού δίνουν στὸν πτωχὸ εἶναι σάν νὰ τὸ παίρνει ὁ ἴδιος ὁ Χριστός.

Ἡ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸν φθόνον. Τὰ παιδιά πιθανόν νὰ θλίβονται, ὅταν εὐτυχοῦν οἱ γύρω τους, καὶ νὰ χαίρονται, ὅταν ὑποφέρουν. Ὁ φθόνος εἶναι ἐλάττωμα πού δηλητηριάζει τὴ ζωὴ τους. Μὴν προκαλεῖτε οἱ γονεῖς, μέ τὴ συμπεριφορά σας, τὴ ζήλεια.

Τὸ μέτρο στὴ χρῆση τῶν ὑπολογιστῶν. Τὰ παιδιά δέχονται μιὰ συνεχῇ πλύση ἐγκεφάλου ἀπὸ τὴν τηλεόραση, τὰ βιντεοπαιχνίδια, τὸν ἠλεκτρονικὸ ὑπολογιστή, κ.ἄ. Ἔτσι, δέν μποροῦν νὰ προσαρμοστοῦν στὴ ζωὴ καὶ νὰ ξεχωρίσουν τὸ πραγματικὸ ἀπὸ τὸ φανταστικόν, τὸ ἀληθινὸ ἀπὸ τὸ ψεύτικο. Πέραν τῶν ἐλέγχων πού (πάντα μέσα σέ λογικά πλαίσια καὶ ὁμορφὸν τρόπο) εἶναι ἀπαραίτητο νὰ γίνονται ἀπὸ ἓναν ὑπεύθυνον γονέα, καθὼς καὶ τῶν συζητήσεων σέ μιὰ οἰκογένεια, τὸ μοναδικὸ στήριγμα γιὰ ἓνα παιδί πού τὸ κρατᾷ σέ ἀσφαλῆ μονοπάτια εἶναι ὁ Χριστός. Ἐάν ἀγαπήσουν τὸν Χριστό, δέν θά ρωτοῦν «γιατί;». Διότι χωρὶς Χριστό τίποτα δέν παίρνει ικανοποιητικὴ ἀπάντησιν. Χωρὶς Χριστό ὅλα μένουν σέ μιὰ ψευτοθηκὴ καὶ στό ἐκνευριστικὸ «ἔτσι πρέπει». Καὶ τὸν ἔφηβο αὐτὴ ἡ ἀπάντησιν δέν τὸν πείθει. Μὲ τὸν Χριστό τὸ παιδί θά ἔχει ἀρχές, θά ἀναγνωρίζει τὸ σωστὸ καὶ τὸ λάθος καὶ θά βοηθάει καὶ τούς φίλους του. Ἀκόμη κι ἂν πέσει σέ σφάλμα, ἡ πίστις πού θά ἔχει μέσα

του καὶ ἡ διαρκὴς προσευχὴ τῶν γονέων θά τὸ ξαναφέρουν στὸν σωστὸ δρόμο.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος γιὰ τὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν ἐστιάζει στοὺς γονεῖς κι ὄχι στὰ παιδιά, ἀντίθετα μέ τὴ δική μας μεθοδολογία, πού βάζει στόχο τὸ παιδί κι ὄχι τούς ἑαυτοὺς μας. Ὁ Ἅγιος προσπαθεῖ νὰ φέρει τούς γονεῖς στὸν σωστὸ δρόμο, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα θεωρεῖ αὐτονόητη ἢ τουλάχιστον ἀνετότερη τὴ συμπόρευση τῶν παιδιῶν μέ τούς γονεῖς.

Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος γιὰ τὴν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν ἐστιάζει στοὺς γονεῖς κι ὄχι στὰ παιδιά, ἀντίθετα μέ τὴ δική μας μεθοδολογία, πού βάζει στόχο τὸ παιδί κι ὄχι τούς ἑαυτοὺς μας. Ὁ Ἅγιος προσπαθεῖ νὰ φέρει τούς γονεῖς στὸν σωστὸ δρόμο, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα θεωρεῖ αὐτονόητη ἢ τουλάχιστον ἀνετότερη τὴ συμπόρευση τῶν παιδιῶν μέ τούς γονεῖς.

Κάθε παιδί πρέπει νὰ μεγαλώνει μέσα σέ μιὰ οἰκογένεια πού προσεύχεται, πιστεύει, ἀσκεῖται στὶς ἀρετές, ἀγαπᾷ τούς ἄλλους, σέβεται ὀλόκληρη τὴ φύσιν καὶ συγκινεῖται εὐχάριστα ἀπὸ κάθε τι ὁμορφὸ πού μᾶς περιβάλλει.

Κύκλοι Μητέρων
«Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος»

ΝΙΚΟΣ Ι. ΖΕΡΒΗΣ

(1927-2019)

Στό νοτιοδυτικό μέρος του Δημοτικού μας Πάρκου Σιδηροδρόμων έχει τοποθετηθεί ένα μνημείο που θυμίζει τους στρατιώτες του Άγγλικού έκστρατευτικού σώματος που σκοτώθηκαν κατά την τελευταία μάχη επί ελληνικού εδάφους, μεταξύ Γερμανών και Άγγλων τον Απρίλιο του 1941.

Τόσον ή ανέγερση του μνημείου αυτού, όσο και ή καθιερωμένη ετήσια επιμνημόσυνη δέηση και τελετή για την ανάπαυση των ψυχών των σκοτωμένων, οφείλεται εν πολλοῖς στον αείμνηστο ιστορικό συγγραφέα της πόλης μας Νίκο Ζερβή. Ο Νίκος Ζερβής ήταν και ο συνεκτικός κρίκος μεταξύ των Καλαματιανών και του Άγγλικού «Άδελφάτου Απομάχων της Έκστρατείας 1940-1941».

Δυστυχώς, φέτος στά μέσα Μαΐου, όταν δά γίνει ή επιμνημόσυνη αυτή δέηση, μέ την παρουσία των Άγγλων ή των συγγενών τους, των αρχών του τόπου και των εκπροσώπων της Άγγλικής Πρεσβείας, του ιερού κλήρου και άλλων φορέων, ο Νίκος Ζερβής δέν δά παραστεί, γιά νά μεταφράσει τούς λόγους των Άγγλων όμιλητών, καθώς τόν περασμένο Φεβρουάριο μās έφυγε άπρόσμενα γιά τούς ούρανούς.

Ο άγαπητός μας Νίκος ήταν ένας ώραιος άνθρωπος, πού αγάπησε τήν πόλη της Καλαμάτας και της άφιέρωσε τό μεγαλύτερο μέρος της ζωής του, συγκεντρώνοντας στοιχεία από διάφορα άρχεία της Ελλάδος και του έξωτερι-

κοῦ γιά τή ζωή της πόλης μας, από τήν πρώτη ήμέρα του πολέμου του 1940 μέχρι τό τέλος του. Τήν όλη του δέ αυτή εργασία μās τήν παρουσίασε σέ πέντε πολυσέλιδους τόμους, πού έντυπωσιάζουν μέ τά στοιχεία πού παρατίθενται, τίς λεπτομέρειες και τά όνόματα των διαφόρων γεγονότων πού σημάδεψαν τήν τότε έποχή.

Όπως μās είχε πει, είχε έτοιμη και τήν εργασία του γιά τήν προσφορά της Μεσσηνιακής Έκκλησίας στην περίοδο του πολέμου. Δέν πρόλαβε, όμως, νά τήν τυπώσει. Έλπίζουμε τά παιδιά του νά τήν τυπώσουν, γιά νά άποτελέσει και αυτή ή εργασία του ένα πολύτιμο υλικό γιά τήν τοπική μας Έκκλησία.

Άπό μικρός ένιωσε τόν πόνο του πολέμου, άφου έξαναγκάστηκε νά ανάλαβει τά βάρη της οικογενείας του σέ μικρή ήλικία, μετά τή σύλληψη του καλοκάγαδου πατέρα του στο μπλόκο των Γερμανών στή Λαχαναγορά της πόλης μας τό 1943, όπου πραγματοποιήθηκε

ή σύλληψη όλων των ανδρών καί ή μεταφορά τους στά Γερμανικά στρατόπεδα.

Μετά τήν απελευθέρωση επέστρεψε ό πατέρας του καί ό Νίκος, όπως ήταν φιλομαθής, διάβαζε πολύ, έμαθε καί ξένες γλώσσες καί απέκτησε έτσι πάρα πολλές γνώσεις, πού έντυπωσίαζαν, άφου δέν ήταν πτυχιούχος κάποιας Πανεπιστημιακής Σχολής. Γιά πολλά χρόνια διε-

τέλεσε Γραμματέας του Συλλόγου τής Λαϊκής Βιβλιοθήκης Καλαμάτας, καί άπό τή θέση αυτή βοήθησε πολύ στήν όλη όργάνωσή της καί στή βοήθεια πού ή βιβλιοθήκη παρείχε στους άναγνώστες της.

Άνέλαβε τή Διεύθυνση καί ευθύνη λειτουργίας τής Στέγης των Προσφύγων καί στή συνέχεια έγινε Διευθυντής τής Άσφαλιστικής Έταιρίας τής Έθνικής Τράπεζας, μέχρι τήν ήμέρα τής συνταξιοδότησής του.

Ό αείμνηστος Νίκος ύπηρξε, γιά ένα διάστημα, καί συνεργάτης του περιοδικού μας, καθώς καί τής τοπικής μας εφημερίδος ΘΑΡΡΟΣ, ως καί πολλών άλλων περιοδικών.

Ό Νίκος Ζερβής ύπηρξε καί πιστός χριστιανός. Συμμετείχε στά Μυστήρια τής Έκκλησίας μας καί έκκλησιαζόταν πάντα σέ όλες τίς Άκολουθίες.

Σήμερα πού τόν ξαναθυμόμαστε, όλοδερμες είναι οί προσευχές μας ό Θεός νά κατατάξει τήν ψυχή του μεταξύ των δικαίων Του καί νά αναδείξει νέους ανθρώπους μέ άγάπη καί αίσθήματα προσφορᾶς γιά τήν πόλη μας.

Π.

ΔΩΡΕΕΣ

Ό κ. **Στυλιανός Άποστολόπουλος**, Άθήνα, 50 €, εϊς μνήμην των γονέων του Κωνσταντίνου καί Παναγιώτας.

Ό κ. **Ήλίας Κατσάνος**, Λάρισα, 30 €, εϊς μνήμην του φίλου του, λογοτέχνη Νίκου Τυπάλδου.

Ή κα **Μαρία Κουτσογιάννη**, Άθήνα, 100 €, εϊς μνήμην Άρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, Θάλειας, Δημητρίου, Έλένης, Γαρυφαλλιάς, Γεωργίου, Αϊκατερίνης, Ταξιάρχη.

Ή κα **Νίκη Μάνδου - Κουτρούμπα**, Καλαμάτα, 50 €, εϊς μνήμην Άδανασίου Γεωργακόπουλου.

Ή κα **Άμαλία Τσαγανού**, Χαλάνδρι, 20 €, εϊς μνήμην Μιχαήλ, Έλευθερίας, Κωνσταντίνου καί Όλγας.

Μήν πολεμᾶς τόν Οὐρανό!

Μπορεῖ νά εἶσαι ἄδελος. Μπορεῖ ἡ παρουσία τῆς Ἐκκλησίας στόν κόσμο νά εἶναι γιά σένα ἀδιάφορη, ἴσως καί ἀποκρουστική. Μπορεῖ νά ἀντιπαθεῖς τούς ἱερεῖς, νά σέ ἐκνευρίζουν οἱ ψαλμωδίες, νά ἀποστρέφεται τίς ἐορταστικές τῆς ἐκδηλώσεις.

Ἐλεύθερος ἄνθρωπος εἶσαι, κανέναν δέν μπορεῖ νά σέ ὑποχρεώσει νά σκέφτεσαι καί νά αισθάνεσαι διαφορετικά. Οὔτε μπορεῖ, οὔτε ἔχει δικαίωμα.

Ὅμως ζεῖς -ἴσως καί γεννήθηκες- σέ μιᾶ χώρα πού δύο χιλιετίες τώρα στό σύνολό της σχεδόν, ἔχει θέσει δεμέλιο τοῦ πολιτεύματός της τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ, τό ὁποῖο αὐτή πρώτη σέ ὅλη τήν Εὐρώπη δέχθηκε, καί τό ὁποῖο ἀποδέχεται τό σύνολο σχεδόν τοῦ λαοῦ της.

Καί, ἂν μέν εἶσαι ἓνας ἀπό μᾶς τούς πολλούς, δέν ὑπάρχει ἰδιαίτερο πρόβλημα. Ἄν ὅμως συμβεῖ καί ἔχεις ἀναδειχθεῖ σέ κάποια ὑψηλή θέση, ἂν μάλιστα ἔχεις γίνει μέλος τοῦ Κοινοβουλίου ἢ σοῦ ἔχει ἀνατεθεῖ κυβερνητικό ἀξίωμα

ἢ πολύ περισσότερο τό κορυφαῖο, θέση ἀπό τήν ὁποία μπορεῖς νά ἐπιφέρεις καίριες ἀλλαγές...

Σκέψου:

Δέν εἶσαι ἐσύ πού δημιούργησες τούτη τή χώρα. Οὔτε ἰδιοκτήτης της εἶσαι. Τῆς ἀνήκει, δέν σοῦ ἀνήκει. Χθεςινός εἶσαι, κι αὐριο, ὅπως ὅλοι μας, δέν θά ὑπάρχεις. Πρίν ἀπό μᾶς ὑπῆρξαν τόσοι ἄλλοι, καί μάλιστα ἐκεῖνοι πού μέ τό ντουφέκι, τό σπαδί καί τό αἷμα τους τήν ἔβγαλαν ἀπό τήν τετρακοσιάχρονη σκλαβιά της καί τήν παρέδωσαν ἐλεύθερη σέ μᾶς, σέ σένα, σέ ὅλους μας!

Αὐτοί δεμελίωσαν καί τό πολίτευμά της! Αὐτοί, σάν πού εἶχαν ὄχι μόνο δικαίωμα ἀλλά καί χρέος, ἔγραψαν καί τό Σύνταγμά της. Τό ἔγραψαν κυριολεκτικά μέ τό αἷμα τους. Καί τό ἔγραψαν «εἰς τό ὄνομα τῆς Ἀγίας καί Ὁμοουσίου καί Ἀδιαιρέτου Τριάδος». Αὐτοί καί καθόρισαν «παμψηφεί» νά ἀκολουθεῖ πάντοτε τήν πίστη τῆς «Μιᾶς, Ἀγίας καί Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησί-

ας» τοῦ Χριστοῦ καί νά ἔχει θεμελί-
της τήν οἰκογένεια.

Σκέψου:

Δέν ἔχεις δικαίωμα αὐτά νά τά ἀλλά-
ξεις.

Ἡ «οὐδετεροδρησκεία» πού προτεί-
νεις ἢ σοῦ ἐπιβάλλουν, δέν ἔχει δέση
σ' αὐτό τόν τόπο. Ἀκόμα κι ἂν κάποια
σκοτεινά κέντρα σέ πιέζουν ἀσφυκτικά
γι' αὐτό, ἀπάντησέ τους μέ τά λόγια
τοῦ θεμελιωτῆ τοῦ Συντάγματος, τοῦ
μεγάλου Μακρυγιάννη, πρὸς τήν τότε
ἡγεσία τοῦ τόπου:

«Ἐκεῖ όπου σοῦ εἶπαν οἱ δυνατοί:
'δέν κάνει σύνταμα εἰς τήν Ἑλλάδα',
δέν τούς ἔλεγες ἐσύ: 'Μήνα τό 'φτει-
ασα ἐγώ νά τούς τό χαλάσω; Τό 'χουν
φκειασμένο μ' αἷμα καί μέ δυστυχίες'».

Καί πάντως ὀφείλεις νά συνειδητο-
ποιήσεις καλά ὅτι οὐδετεροδρησκεία
στήν Ἑλλάδα σημαίνει περιφρόνηση
τῆς Χριστιανικῆς πίστεως, σκόπιμο πα-
ραμερισμό τῆς Ἐκκλησίας, καί οὐσια-
στικά πόλεμο ἐναντίον της. Θά κάνεις,
λοιπόν, πόλεμο ἐναντίον τῆς Ἐκκλησί-
ας, δηλαδή ἐναντίον τῆς πίστεως καί
τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου; Δέν φοβᾶσαι
τήν «ὀργή» τοῦ Θεοῦ, τήν κρίση τῆς

Ἱστορίας; Δέν εἶναι αὐτός πόλεμος πρὸς
ἀνθρώπους καί συνηθισμένα ἀνθρώπινα
συστήματα. Οὐσιαστικά ἀνοίγεις πόλεμο
μέ τόν Οὐρανό.

Ἄκουσε ὅμως τά λόγια τοῦ Ἱεροῦ
Χρυσοστόμου: «Οὐδέν Ἐκκλησίας δυ-
νατώτερον, ἄνθρωπε. Λῦσον τόν πόλεμον,
ἵνα μή καταλύσῃ σου τήν δύναμιν· μή
εἴσαγε πόλεμον εἰς οὐρανόν. Ἄνθρωπον
ἐάν πολεμῇς ἢ ἐνίκησας ἢ ἐνίκηθης.
Ἐκκλησίαν δέ ἐάν πολεμῇς, νικῆσαί σε
ἀμήχανον· Θεός γάρ ἐστίν ὁ πάντων
ἰσχυρότερος» (Πρό τῆς ἐξορίας, PG
52, 428, ΕΠΕ 33, 368).

Σκέψου:

Ἀπλῇ λογικῇ σοῦ χρειάζεται. Ὅσο
πιό ψηλά ἀνεβαίνεις, τόσο πιό πολὺ
πρέπει νά γνωρίζεις τήν Ἱστορία.

Μελέτησε τήν Ἱστορία. Δές. Πόσοι
πολέμησαν τήν Ἐκκλησία; Τή νίκησε
κανείς; Δέν νικῆθηκαν ὅλοι; Δέν κατα-
λαβαίνεις λοιπόν;

Κάνε πίσω ἀμέσως!

Μὴν πολεμᾶς τόν Οὐρανό!

Ἀναδημοσίευση ἀπό τό Ὁρθόδοξο
Χριστιανικό περιοδικό ὁ Σωτήρ,
τεῦχος 2196, 1 Ἀπριλίου 2019

Βιβλία πού λάβαμε

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΖΙΟΜΠΟΛΑΣ

«ΤΟ ΠΟΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΖΩΗΣ Η
ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΚΑΙ ΠΑΤΕΡΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΓΙΑ
ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ»

“Ένα ακόμα έργο του πολυγραφό-
τατου Πανοσιολογιώτατου Αρχιμανδρί-
τη μέ έμπεριστατωμένη παρουσίαση
του Μυστηρίου της Θείας Κοινωνίας.
Στά τρία κεφάλαια του βιβλίου γίνεται
λόγος γιά τήν ανάπτυξη – διδασκα-
λία του Ίησού ενώπιον των Ίουδαί-
ων, παρόντων των μαθητών. Εκτίθεται
ή παράδοση του Μυστικού Δείπνου
από τους Ίερούς Εὐαγγελιστές, τό
πῶς ὁ καθένας παρουσιάζει τό θέμα.
Μάλιστα αναφέρεται κάτω από ποιές
συνθηκες τόν τέλεσε ὁ Ίησούς, ἐνῶ
γνώριζε ὅτι μετά ἀπό δύο περίπου
ῥες ἄρχιζε τό φοβερό γιά τήν ἀνθρώ-
πινη φύση Του ἐκούσιον Πάθος. Επί-
σης, περιέχονται κείμενα γιά τό θέμα
ἀπό τήν Πατρολογία καί ὄχι μόνο. Στό
τρίτο μέρος δίνονται διευκρινήσεις γιά
τή νηστεία ὡς προετοιμασία γιά τή
συμμετοχή τοῦ πιστοῦ στή Θεία Κοι-
νωνία.

Σχ. 14 x 25, σελ. 192, δνση συγγρα-
φέα: Χατζηκώστα 12, Ἀθήνα, 11521,
τηλ. 6977 822412, 210 6411464 καί
210 6611050.

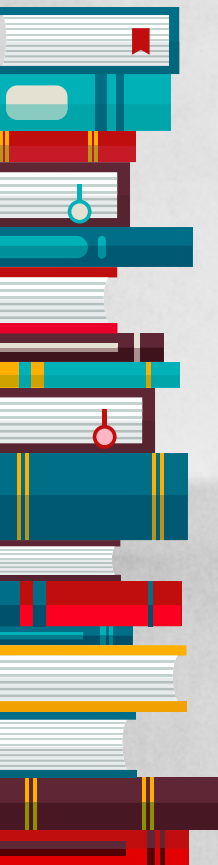
ΔΡ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
Μ. ΜΠΟΥΣΙΑΣ

ΜΕΓΑΛΟΥ ΥΜΝΟΓΡΑΦΟΥ
ΤΗΣ ΤΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΩΝ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

«ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΥΚΚΟΥ -
ΜΑΪΟΣ»

Έκδόθηκε ὁ ἑνατος τόμος τῆς
σειράς «Μηναῖα Ἱερᾶς Μονῆς Κύκ-
κου» γιά τόν μήνα Μάιο, πού συνέ-
γραψε ὁ Δρ Χαράλαμπος Μ. Μπού-
σιας. Οἱ ἐξυμνοῦμενοι Ἅγιοι, τῶν
ὁποίων περιέχονται οἱ Ἱερές Ἀκολου-
θίες τους, εἶναι οἱ ἐξῆς: Ἅγιοι, ὁμόξυ-
γοι Μάρτυρες, Τιμόθεος καί Μαύρα,
Ἁγία Μεγαλομάρτυς Εἰρήνη, Ὁσίου
Ἀρσένιος ὁ Μέγας, Ἅγιος Μάρτυς
Χριστοφόρος, Ἅγιος Ἐπιφάνιος,
Ἐπίσκοπος Κωνσταντίας Κύπρου,
Ἅγιος Νικόλαος ὁ θαυματουργός,
Ἐπίσκοπος Μύρων Λυκίας, Ἅγιοι
Ἰσαπόστολοι Κωνσταντῖνος καί Ἐλέ-
νη, Ἅγιος Μιχαήλ, Ἐπίσκοπος Συνά-
δων ὁ Ὁμολογητής.

Σχ. 21 x 28,5, σελ. 307, Ἱερά Βα-
σιλική καί Σταυροπηγιακή Μονή
τοῦ Κύκκου, Μετόχιο Κύκκου, Τ.Θ.
24850, 1304, Λευκωσία, Κύπρος, τηλ.
22 390681, fax 22 390767, e-mail:
grammateiakykkos@gmail.com, ἐκδο-
τική παραγωγή: Ἐπτάλοφος Α.Β.Ε.Ε.,
Ἀρδητοῦ 12-16, Ἀθήνα, 11636, τηλ.
210 9217513, 210 9214820, fax 210
9237033, ἱστοσελίδα: www.eptalofos.gr,
e-mail: info@eptalofos.gr

ΜΑΡΙΑ Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ
«ΝΤΕΝΙΖ ΛΕΓΚΡΙ (DENISE LEGRIX)
ΧΩΡΙΣ ΧΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΔΙΑ»

Βιογραφία της Νορμανδής Ντενίξ Λεγκρί (γεννήθηκε τό 1910) πού, παρά τό έλλιπές ανθρωπίνο σῶμα της, είχε, ὅμως, μέσα της κρυμμένη δύναμη, πού ανέδειξε τό γιγάντιο πνευματικό ανάστημά της. Ἡ παρουσίαση διαφόρων γεγονότων καί δραστηριοτήτων ἀπό τή ζωή της αποτελοῦν ἕνα διδακτικό παράδειγμα καί ἀντίδοτο τῶν δυσκολιῶν τῆς δικῆς μας καθημερινῆς ζωῆς.

Σχ. 14 x 21 σελ. 70, Ἐκδόσεις Τῆνος, Βαλσαμώνος 6, Ἀθήνα, 11471, τηλ. καί fax 210 6425998, ιστοσελίδα: www.lagouros-editions.gr, e-mail: info@lagouros-editions.gr.

**ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΙΕ-
ΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

«ΘΕΟΛΟΓΙΑ»

**ΤΟΜΟΣ 89, ΤΕΥΧΟΣ 4ο ,
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018**

Διακεκριμένες προσωπικότητες ἀρθρογραφοῦν καί στό παρόν τεῦχος μέ ποικίλη θεματολογία.

Σχ. 17 x 24, Σελ. 301, Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἐπικοινωνιακή καί Μορφωτική Ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.) – Κλάδος Ἐκδόσεων, Ἀθηνᾶς 30, Ἀθήνα, 10551, τηλ. 211 1824315, fax 211 1824317, ιστοσελίδα: www.ecclesia.gr/theologia/, e-mail: theologia@ecclesia.gr.

**ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ» Σ.Α.**

**ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΡΧΙΜ. ΧΡΙΣΤΟ-
ΔΟΥΛΟΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ**

**«ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΤΟΜΕΣ, ΟΙΚΟΓΕ-
ΝΕΙΑ – ΠΑΙΔΕΙΑ – ΠΑΤΡΙΔΑ»**

Ἐκλεκτό περιοδικό πού τά θέματά του εἶναι πάντα ἐξαιρετικά, διδακτικά καί προβληματίζουν γιά ὅσα συμβαίνουν στήν πατρίδα μας. Μάλιστα, ὅλο τό τεῦχος Νο 85 τοῦ Ἰανουαρίου 2019 εἶναι ἀφιερωμένο στούς Ὁμολογητές Ἱεράρχες Νεκτάριο Πενταπόλεως, Χρυσόστομο Σμύρνης καί Λουκά Συμφερουπόλεως. Δημοσιεύονται οἱ ἄρτι συγγραφεῖσες Ἱερές Ἀκολουθίες ἀπό τόν ταλαντοῦχο Μεγάλο Ὑμνογράφο τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας κ. Χαράλαμπο Μ. Μπούσια πρός τιμή τῶν τριῶν παραπάνω Ἀγίων, πού πανηγυρίζουν τήν 21η Ἰανουαρίου κάθε ἔτους. Περιέχονται οἱ βιογραφίες τους καί ὁμορφες φωτοσυνθέσεις.

Σχ. 17 x 23, σελ. 56, ἰδιοκτήτης – ἐκδότης: Σύλλογος «Κοινωνική Προσπάθεια» Σ.Α., Γέλωνος 9, Ἀθήνα, 11521, τηλ. 210 6443294 καί 6949295095, e-mail: koinonikestomes@gmail.com.

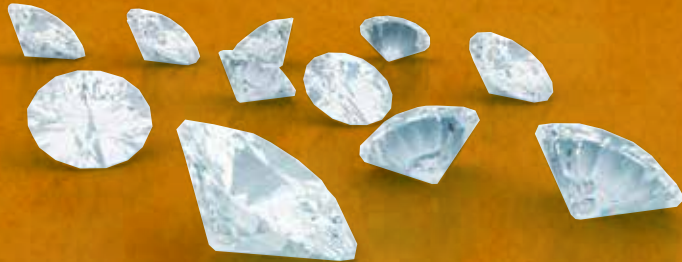
**ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΝΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΥ**

**ΕΚΔΟΤΗΣ – ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ –
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΖΑΦ. ΛΑΓΟΥΡΟΣ**

«Ο ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ»

Στό πρώτο φύλλο τῆς ἐφημερίδας γιά τό 2019 γίνεται ἀναφορά στά 60 χρόνια κυκλοφορίας της. Σ' ὅλη τήν πορεία της διακρίνεται γιά τήν παρησία τῆς γνώμης της, ἀναδεικνύοντας τοπικά προβλήματα τοῦ νησιοῦ, ἀλλά καί τήν πλούσια πολιτισμική της κληρονομιά.

Σχ. 29,5 x 41,5, σελ. 2, Βαλσαμώνος 6, Ἀθήνα, 11471, τηλ. καί fax 210 6425998, ιστοσελίδα: www.lagouros-editions.gr.

Πετράδια

ΑΙΩΝΙΑ ΖΩΗ

**«Ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλα-
σιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν
αἰώνιον.»**

Ματθ. κε' 46

Θά ἀπέλθουν οἱ ἁμαρτωλοὶ σὲ κόλαση
αἰώνια, ἐνῶ οἱ δίκαιοι θά πᾶνε στήν
αἰώνια ζωή.

**«Ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς καί
οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα.»**

Ἰω. ι' 28

Σέ ὅσους μέ ἀκολουθοῦν δίνω ζωή
αἰώνια καί δέν θά χαθοῦν ποτέ στόν
αἰῶνα.

**«Αὕτή εἶναι ἡ αἰώνια ζωή, νά γνω-
ρίζουν Σένα τὸν μόνο ἀληθινὸ
Θεὸ καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, πού
ἔστειλες στόν κόσμο.»**

Ἰω. ιζ' 3

**«Πιστεύω νά ἰδῶ τὰ ἀγαθὰ τοῦ
Κυρίου στή γῇ τῆς τέλειαις ζωῆς,
τῆς ὁποίας οἱ κληρονόμοι ζοῦν
πάντα.»**

Ψαλμ. 26, 13

**«Νά παραιτεῖσθε ἀπ' ὅλα τὰ
κακά, γιά νά βρεθεῖτε δίκαι-
οι στήν αἰώνια ζωὴ κοντά στόν
Θεό.»**

Διαταγές Ἀποστόλων

**«Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν
καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος.»**

Σύμβολο τῆς Πίστεως

**«Ἡ ἐπίγεια ζωή εἶναι γιά ἔργα
καὶ ἀγῶνες, ἐνῶ ἡ ἄλλη ζωή γιά
ἔπαδλα καὶ ἀμοιβές.»**

Μέγας Βασίλειος

«Κανένας ἀπ' ὅσους ἔζησαν
ἐνάρετα δέν ἀμφιβάλλει γιά τά
μέλλοντα, ὅπως πολλοί ἀπό τούς
ἀμελεῖς, πού, ἐπειδή πιέζονται
ἀπό τήν πονηρή συνείδηση, δέν
θέλουν νά ὑπάρχει οὔτε κρίση
οὔτε ἀνταπόδοση.»

Ἅγιος Ἰωάννης Χρυσόστομος

«Νά ἔχεις μπροστά στά μάτια
σου πάντοτε τό τέρμα τοῦ βίου
σου.»

Σόλων

«Ἐκεῖνοι πού θέλουν νά εἶναι
ἀθάνατοι πρέπει νά ζοῦν μέ εὐσέ-
βεια καί δικαιοσύνη.»

Ἀντισθένης

«Ὅποιος περάσει τή ζωή του μέ
δικαιοσύνη θά ἀξιώθῃ μετά τόν
θάνατό του καλύτερης τύχης,
ἀντίθετα, ὅποιος ζήσει ἄδικα,
χειρότερης.»

Πλάτων

«Εἶναι πιά πολὺς ὁ χρόνος πού
πρέπει στούς κάτω θεούς τοῦ
Ἄδῃ νά ἀρέσω παρά στούς ἐδῶ
ἀνθρώπους.»

Σοφοκλῆς

«Ἡ ἰδέα τῆς αἰωνιότητος μᾶς
παρηγορεῖ γιά τή βραχύτητα τῆς
ζωῆς.»

Μπαλζάκ

«Ἀξία στή ζωή δέν ἔχει τόσο
πόσο θά ζήσουμε, ἀλλά πῶς θά
ζήσουμε, γιατί ἡ παρούσα ζωή
μας εἶναι ὁ προθάλαμος τῆς αἰώ-
νιότητος.»

Φυλλάδιο Φωνή Κυρίου

«Πιστεύεις στή ζωή μετά τόν θά-
νατο; Τότε πρέπει νά μάθεις νά
εἶσαι νεκρός ἀπό τώρα πού ζεῖς.»

«Τήν ἀξία τῆς ζωῆς τή γνωρίζει
πραγματικά μόνο ἐκεῖνος πού
σκέπτεται τήν αἰωνιότητα.»

Ἀθανάσιος Ἱ. Ἀναστόπουλος †

«Οἱ ἔφηβοι στὰ ψηφιακά δί-
κτυα τῆς κατάθλιψης».

(ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 17-3-19)

Κάνουμε διαθέσιμη τὴν τεχνολογι-
κὴ εξέλιξη στοὺς νέους μας, ἀλλὰ τοὺς
ἔχουμε ἀφήσει χωρὶς τὴν πνευματικὴ
ἀρματωσιά πού ἀξιοποιεῖ σωστά τὰ
ὄντως καταπληκτικὰ τεχνολογικὰ ἐπι-
τεύγματα».

«Μποροῦμε νὰ ἀποτρέψουμε
μιά ἐθνικὴ ἥττα, ἀρκεῖ νὰ πετύχου-
με ἓναν ἡράκλειο ἄλλο», Γεώργιος
Προδόπουλος, πρῶην Διοικητὴς
τῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδος
(ΤΟ ΠΑΡΟΝ, 17-3-19)

Μὰ δὲν ἔχουμε ὑποστῇ ἐθνικὴ ἥττα;
Δὲν εἶναι πολλαπλῆς ἐθνικῆς ἥττας οἱ
συνέπειες πού ὑφιστάμεθα; Ὁ λαός, ὄχι
τὸ πολιτικὸ προσωπικό.

«Κρύβουν τοὺς αἰώνιους φοι-
τητὲς ἀπὸ τίς λίστες» οἱ Πρυτάνεις
τῶν ΑΕΙ.

(ΤΑ ΝΕΑ, 18-3-19)

Στὰ Πανεπιστήμια ἄλλων χωρῶν
ὕπάρχουν αἰώνιοι φοιτητὲς; Πρόκειται
γιά ἄλλο ἓνα μοναδικὸ φαινόμενο τῶν
ἐλληνικῶν ΑΕΙ;

«Μέσα Μαΐου ἡ συγκομιδὴ
καρπουζιοῦ στὴ Μεσσηνία. Στὴν
Τριφυλίᾳ παράγεται τὸ πλέον ὠρι-
μο καρπούζι στὴν Εὐρώπη».

(ΘΑΡΡΟΣ, 19-3-19)

Εὐδύνη μας νὰ ἀξιοποιῦμε τίς δυ-
νατότητες πού μᾶς προσφέρονται ὄχι
μόνο γιά οἰκονομικὸ ὄφελος.

«Πληρώνουμε φόρους Σουηδί-
ας μέ τριτοκοσμικὲς ὑπηρεσίες».

(ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ, 20-3-19)

Δύο ἀρνητικὰ στοιχεῖα πού δὲν μᾶς
προβληματίζουν. Δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα
ἐσφαλμένων πολιτικῶν ἐπιλογῶν μας;

«Ἐπενδυτικὸ κενό 15 δις. εὐρώ».

(ΕΣΤΙΑ, 21-3-19)

Καί περιμένουν οἱ κυβερνῶντες
οἰκονομικὴ ἀνάκαμψη; Ἔχουν ἀξαλεί-

ψει τὰ αἷτια πού ἀποθαρρύνουν τοὺς
ἐπενδυτὲς; Πῶς θὰ μειωθεῖ ἡ ἀνεργία
χωρὶς οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη;

«Ὅταν ὁ ζουρλομανδύας τοῦ
εὐρώ ἐξαδλιώνει. Μεθοδικὴ ἀφαί-
μαξη τῶν λαῶν».

(ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ, 21-3-19)

Ἔχουμε μιά πρόγευση τῶν στόχων
τῆς παγκοσμιοποιήσεως.

«Κυνικός Σόιμπλε: Ἦθελα
GREXIT γιὰ δέκα χρόνια. Ὁμο-
λόγησε ὅτι τὰ Μνημόνια κατάρρη-
σαν τὴ δημοκρατία καὶ ἐξαδλίωσαν
τοὺς Ἕλληνες».

(ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, 23-3-19)

Τὸ πολιτικὸ προσωπικό μας ἀδια-
φορεῖ. Ἐμεῖς οἱ πολίτες-ψηφοφόροι νὰ
ἀφυπνιστοῦμε.

«Τραβοῦν τὴν ἀνηφόρα οἱ φό-
ροι παρά τὴν αἱμορραγία στὰ εἰσο-
δήματα».

(ΤΟ ΒΗΜΑ, 24-3-19)

Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῆς διακυβε-
ρήσεως τῆς «πρῶτη φορά» Ἀριστερᾶς.

«Ἀπὸ τίς χειρότερες μορφές
βίας ἡ ἀκραία φτώχεια».

(ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΑΛΗΘΕΙΑ, 27-3-19)

Ἡ φτωχοποίηση ἑκατομμυρίων συ-
νανθρώπων μας πῶς ἀφήνει ἥσυχη τὴ
συνειδήσή μας; Τί κάνουμε ἐμεῖς οἱ πο-
λιτισμένοι καὶ χορτάτοι;

«UNESCO κατὰ Ἑρντογάν γιὰ
τὴν Ἁγία Σοφία».

(ΕΘΝΟΣ, 28-3-19)

Οἱ Τοῦρκοι ξέρουν νὰ ἀγνοοῦν ἠθικὴ
καὶ δικαιοσύνη, ἀφοῦ τίποτε δὲν τοὺς
στοιχίζει.

«Μείωση καταδέσεων τόν Φε-
βρουάριο».

(ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ, 29-3-19)

Συνέπεια τῆς φορολογήσεως μειω-
μένων εἰσοδημάτων.

Μ. Πολίτης

ΑΠΟ ΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

«NORA»

Έργο του σπουδαίου Νορβηγού δραματουργού Έρρίκου Ίψεν (1828-1906) παίζεται στο θέατρο ΑΤΤΙΣ σέ σκηνοθεσία Θεόδωρου Τερζόπουλου.

Στό σπίτι του Τόρβαλτ και της Νόρας Χέλμερ παραμονές Χριστουγέννων. Οί δυσκολες μέρες πέρασαν. Έρχονται καλύτερες από οικονομικής απόψεως. Ο Τόρβαλτ Χέλμερ, δικηγόρος πού εργαζόταν σέ ύπουργείο, αναγκάστηκε νά αποχωρήσει γιά λόγους υγείας καί νά ζήσει κάποιον διάστημα στην Ίταλία μέ την οικογένειά του. Είχε την έντύπωση ότι τά έξοδά τους τά είχε καλύψει ο πατέρας της Νόρας. Στην πραγματικότητα ή Νόρα είχε δανειστεί από τον Κρόγκστατ. Καί έπειδή χρειαζόταν ή έγγύηση του πατέρα της, ή Νόρα είχε πλαστογραφήσει την ύπογραφή του στό σχετικό όμολογο, διότι ο πατέρας της πέθανε, πρίν ύπογράψει ως έγγυητής.

Η υγεία του Τόρβαλτ αποκαταστάθηκε καί του ανατέθηκε ή διοίκηση μιās τράπεζας. Σ' αυτή την τράπεζα διορίζει, μετά από μεσολάβηση της Νόρας, την παλιά φίλη της Χριστίνα Λίντε, αλλά θά απολύσει τον παλιό συμμαθητή Κρόγκστατ γιά κάποιες παρανομίες. Άγνοεί ότι είναι ο δανειστής της Νόρας, πού γνωρίζει την πλαστογραφία της.

Δραματική ή κατάσταση της Νόρας, πού δέν μπορεί νά πείσει τον άντρα της νά μήν απολύσει τον Κρόγκστατ, πού, λόγω της πλαστογραφίας της Νόρας,

μπορεί νά τούς καταστρέψει. Δραματική ή κατάσταση του Κρόγκστατ, πού θέλει, εργαζόμενος στην τράπεζα, νά όρδοποδήσει οικονομικά καί κοινωνικά μετά τίς παρανομίες του. Δραματική ή κατάσταση του οικογενειακού φίλου γιατρού Ράνκ, καί λόγω της αρρώστιας του καί λόγω της χωρίς έλπίδα αγάπης του γιά τή Νόρα.

Η κρίση από τή σχέση μέ τον Κρόγκστατ ξεπερνιέται, αλλά δημιουργείται άλλη από την αφύπνιση της Νόρας. Η συμπεριφορά του Τόρβαλτ δέν αλλάζει λόγω της πλαστογραφίας της γυναίκας του, αλλά ή Νόρα συνειδητοποιεί ότι γιά

τον άντρα της δέν είναι πρόσωπο αλλά κούκλα, όπως καί γιά τον πατέρα της. Αντί νά βιώσει την πνευματική ώριμότητα μέσα στον γάμο καί μέ τον τρόπο της νά κάνει τον άντρα της νά τή βλέπει ως υπεύθυνο πρόσωπο, συνοδοιπόρο της ζωής, αποφασίζει νά φύγει. Κανένας προβληματισμός γιά τά τρία μικρά παιδιά τους. Φεύγει, γιά νά αναδειχθεί σέ πρόσωπο. Μιά έσφαλμένη επίλογη, πού, όπως έχει δείξει ή ζωή, δέν οδηγεί στό επιθυμητό αποτέλεσμα.

Νίκος Τσιρώνης

Ἡ Πόλις κοιμᾶται...

Μεγάλη Παρασκευή ἑσπέρας... ἤδη ἀχνοφέγγει τό Μέγα Σάββατο, ὅπου ὁ Θεός κατέπαυσεν ἀπό τῶν ἔργων αὐτοῦ. Ἡσυχάζει ὁ Θεός, κεκοίμηται ὡς λέων, ὁ μόνος κραταίος καί δυνατός. Φαίνεται ταπεινωμένος, ἄπνους, ὁράται νεκρός. Ἀλλά μετά ἀπό λίγο ἔρχεται ἡ ἐξανάστασή Του, ἀφυπνίζεται, ἐγείρεται ὡς Παντοδύναμος καί νικᾷ, κατατροπώνει τοὺς ἐχθρούς Του. Ἀνέστη Χριστός καί ζωὴ πολιτεύεται. Μεγάλη Παρασκευή, Μέγα Σάββατο 2019 στή Βασιλίδα τῶν Πόλεων, τῇ γλυκεῖᾳ Κωνσταντινούπολῃ. Ὁ ἐπισκέπτης, ὁ προσκυνητὴς αἰσθάνεται ὅτι αὐτὴ ἡ πολὺβουη πόλις τῶν 15 ἑκατομμυρίων, πού ἔχει συνέχεια ζωῇ, τελικά κοιμᾶται. Κεκοίμηται ὡς ἄλλος λέων. Στίς 29 Μαΐου τοῦ 1453 ξεκίνησε ὁ δικός της σταυρός, ἔζησε τὴν ἀποφράδα ἡμέρα της καί ξεκίνησε ἡ αἰχμαλωσία. Τό ἐπέτρεψε ὁ Θεός, γιὰ νά πληρώσει ἴσως τό δικό της μέτρο ἁμαρτιῶν. Καί ἔκτοτε ζεῖ τόν πνευματικό Γολγοθᾶ της. Πολλές φορές μάτωσε καί πόνεσε στό διάβα τῶν χρόνων, μέ ποικίλες ἀφορμές καί περιστάσεις. Ὁ Ἑλληνισμός τῆς Πόλης ζωντανός, ἀλλά ὁπωσδήποτε συρρικνωμένος, κάπως μαρλωμένος, καί μ' ἓνα πικρό παράπονο· μέ τό βίωμα μιᾶς δυνατῆς ρομφαίας νά διαπερνᾷ τὴν καρδιά του... Καί περιμένει τὴν Ἀνάστασι! Ἡ Βασίλισσα τοῦ Γένους καί τῆς Ὁρθοδοξίας «φυλάει Θερμοπύλες», ἀλλ' ἀκόμη ζεῖ τόν δικό της ὕπνο. Ἄλλοι ἦλθαν καί πάτησαν ἢ βεβήλωσαν τὰ μονάκριβα σεβάσματά της, τὰ τζιβαερικά της, τὰ πολῦτιμα προικιά της.

Στὴν Πόλῃ τῆς Ἁγία-Σοφιάς, τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τῶν μεγάλων Πατέρων καί αὐτοκρατόρων, στή Βυζαντινὴ Πόλῃ, ἐκάδισαν ἄλλὰ ἔθνη, βεβηλοῦντα αὐτήν.

Καί ἡ Πόλις κοιμᾶται. Κινεῖται σέ σύγχρονους- ἴσως- ρυθμούς, σέ ἄσματα ἄλλων λαῶν, στίς ψαλμωδίες τῶν Ἱμᾶμηδων καί στά ἀνατολίτικα παζάρια, ὅμως ὑπάρχει καί ἡ προσμονὴ τῆς Ἀνάστασης. Προσμονὴ πού προέρχεται ὄχι μόνο ἀπό τόν Ἑλληνισμό, ἀλλὰ καί ἀπό πολλοὺς πού κατοικοῦν σ' αὐτήν.

Θά ξυπνήσει ἡ Πόλις; Θά δικαιωθοῦν τὰ αἵματα τῶν μαρτύρων της; Θά ἀκούσει πάλι γιὰ τόν Θεό; Οἱ ἐκλεκτοὶ καί ἀνοιχτοὶ ἄνθρωποι της θά φωτιστοῦν πάλι μέ τό ἀνέσπερο φῶς τῆς πίστεως, τῆς Ἀνάστασης; Ὅχι δέν εὔχεται κανεὶς νά γίνῃ πόλεμος, νά ἐκδιωχθοῦν ἄνθρωποι ἢ νά ἐπικρατήσουν ἐθνικιστικές ἰδέες. Ὅχι! Ἀπλᾶ βγαίνει αὐθόρμητα ὁ ἐνδόμυχος πόνος τῆς σταύρωσης τῆς Πόλης, τῆς ἀπώλειας τῆς παλιᾶς της δόξας... Ὅχι! Ἕνας ἀνασασμός καί μιὰ κραυγὴ: «Κύριε, ἀνάστησε τὴν Πόλῃ, τόν λαό της! Φέρε καί πάλι τό δίκιο στὴν ἐπιφάνεια! Δός νά λάβουν σάρκα καί ὀστᾶ οἱ λόγοι τῶν Ἀγίων, ὅπως τοῦ Ἁγίου Παϊσίου τοῦ Ἀγιορείτη, ὅτι θά μᾶς δώσουν τὴν Πόλῃ, ὅτι οἱ ἱερεῖς δέν θά προλαβαίνουν νά βαπτίζουν. Ἡ Πόλις κοιμᾶται ὕπνο πνευματικό! Κύριε, ξύπνησε τὴν Πόλῃ, ὥστε αἰῶνια νά ζήσει, καί πάλι νά μεγαλοουργήσει!»

Φώτιος Ρίζος

ΜΕ ΤΟΝ ΦΑΚΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Τό κτίριο τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν - Πελοποννήσου (Σ.Π.Α.Π.) στήν Καλαμάτα. Ὁ Σ.Π.Α.Π. ἦταν ἐλληνική σιδηροδρομική ἐταιρεία, πού ἰδρύθηκε τό 1882 καί διαχειριζόταν τή μετρικοῦ εὗρους (1.000 χιλιοστά) σιδηροδρομική γραμμή Πειραιᾶ - Πάτρας, συνδέοντας τόν Πειραιᾶ καί τήν Ἀθήνα μέ τήν Πελοπόννησο. Ἡ ἐταιρεία κρατικοποιήθηκε τό 1954 καί ἀπορροφήθηκε ἀπό τούς Σιδηροδρόμους Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.) τό 1962.

Τό ἴδιο μέ τό παραπάνω κτίριο τοῦ σημερινοῦ Ὄργανισμοῦ Σιδηροδρόμων Ἑλλάδος (Ο.Σ.Ε.) στήν Καλαμάτα, πού διαδέχθηκε τούς Σιδηροδρόμους Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.) καί συνιστᾷ τήν ἔνωση ὅλων τῶν παλαιότερων σιδηροδρομικῶν δικτύων τῆς Ἑλλάδας.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό

Έλληνορθόδοξης Μαρτυρίας

Ίδιοκτήτης: Χριστιανική Στέγη Καλαμάτας

Βασ. Γεωργίου Α' 5 - 241 33 - Καλαμάτα

Τηλ. 27210 23176-FAX: 27210 26478

ΚΩΔΙΚΟΣ: 220020